

AKTUELT
Tørke i Etiopia

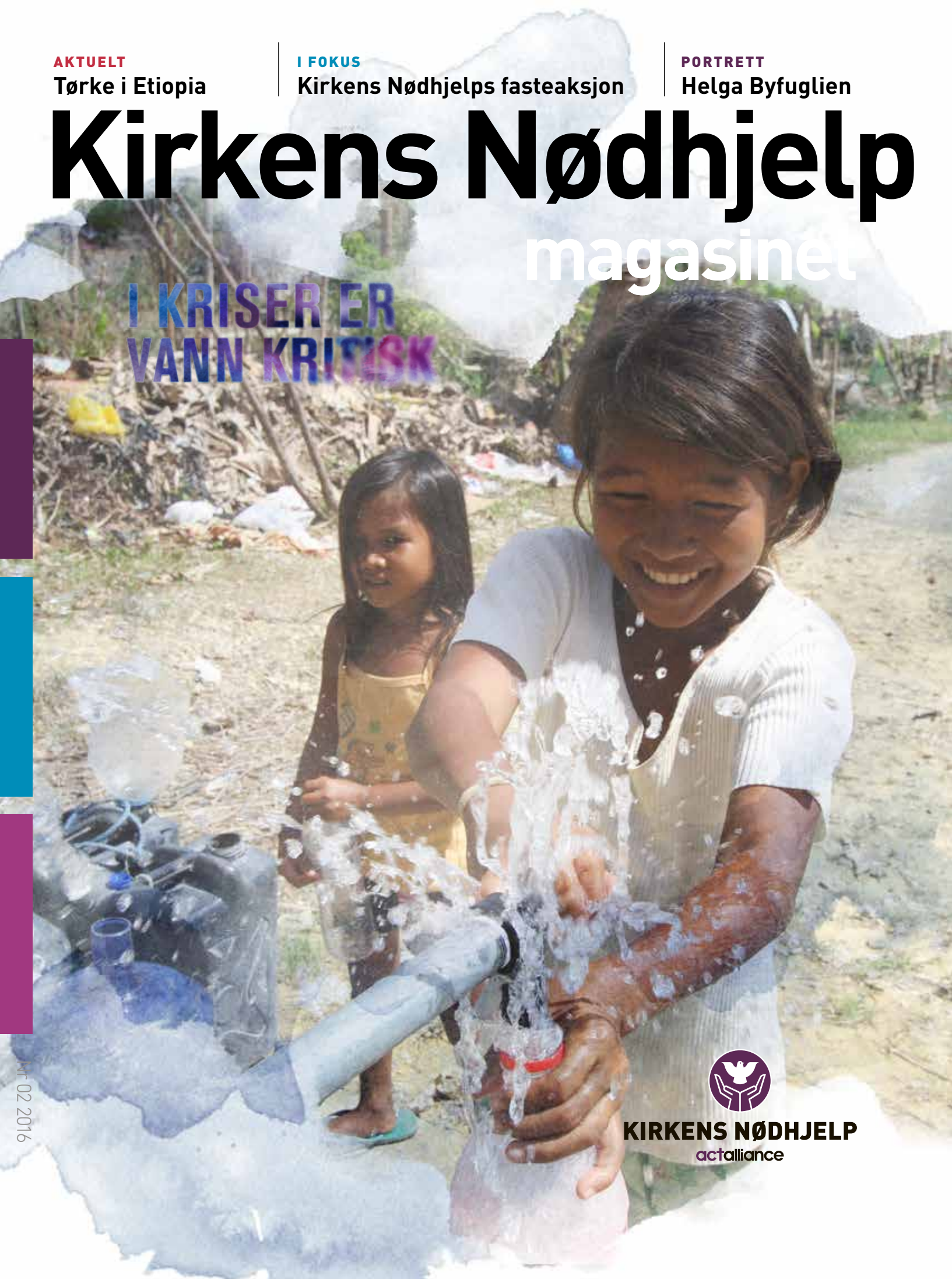
I FOKUS
Kirkens Nødhjelps fasteksjon

PORTRETT
Helga Byfuglien

Kirkens Nødhjelp

magasinet

**I KRISER ER
VANN KRITISK**

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

MAR 02 2016

Kirkens Nødhjelp kjemper sammen med mennesker og organisasjoner over hele verden for å avskaffe fattigdom og urettferdighet.

Vi gir nødhjelp i katastrofer og jobber langsiktig for utvikling i lokalsamfunn. For å fjerne årsaker til fattigdom påvirker vi samtidig myndigheter, næringsliv og religiøse ledere til å ta riktige beslutninger.

Kirkens Nødhjelp er en felleskirkelig diakonal organisasjon for global rettferdighet. Vårt arbeid utføres uten intensjon om å endre menneskers religiøse tilhørighet.

For å sikre effektivitet og skape resultater er Kirkens Nødhjelp medlem av ACT Alliance, en av verdens største humanitære allianser. Alliansen består av kirkelige organisasjoner over hele verden og samarbeider med organisasjoner uavhengig av religiøs forankring.

Kirkens Nødhjelp - Sammen for en rettferdig verden!

Kirkens Nødhjelp-magasinet

Ansvarlig redaktør: Kommunikasjonssjef Håkon Haugsbø

Redaktør: Aina Johnsen Rønning
Kontaktinfo: ajr@nca.no

I redaksjonen: Elisabeth Meyer Eriksen, Stefan Storm, Hege Kristin Ulvin, Arne Grieg Riisnæs, Inger-Torunn Sjøtrø, Håkon Haugsbø, Martin Berge, Jorunn Strand Askeland.

Andre bidragsytere: Hilina Abebe, Ingrid Stølpestad og Håkon Strøm.

Alle landdata er hentet fra siste utgave av FNs "Human Development Report".

Redaksjon avsluttet: 11.02.2016

Grafisk design: Martin Berge

Trykk: Fjellberg

ISSN: 1503-986

Ettertrykk er tillatt når kilde oppgis.

Kirkens Nødhjelp-magasinet utgis fem ganger i året i et opplag på cirka 60 000. Bladet er gratis og sendes til alle givere og støttespillere. Magasinet har lave produksjons- og trykkekostnader og arbeidet støttes av Norad. Ønsker du å motta Kirkens Nødhjelp-magasinet? Send din postadresse til giver@nca.no.

Oppgi dine endringer:

1. Skal du flytte eller endre adresse?
2. Ønsker du Magasinet på e-post istedenfor i postkassen?
3. Får du flere Magasinet til samme husstand, men ønsker bare ett?
Send en e-post eller ring mellom 8.30 og 15.30

Besøksadresse: Bernhard Getz gate 3

Postadresse: Pb 7100, St Olavs plass, 0130 Oslo

Telefon: 22 09 27 00

E-post: giver@nca.no

Internett: www.kirkensnødhjelp.no

Gavekonto: 1594 22 87248

Kirkens Nødhjelp er medlem i Innsamlingskontrollen

Norad støtter Kirkens Nødhjelps arbeid for en rettferdig verden

Forsiden: 12 år gamle Angeline Moralde fyller smilende sin tredje vannflaske etter å ha fått besøk av Kirkens Nødhjelps vannteam. Bildet er tatt på Filippinene etter tyfonen Haiyan i november 2013.
Foto: Arne Grieg Riisnæs/Kirkens Nødhjelp

LEDER

Anne-Marie Helland

Generalsekretær i Kirkens Nødhjelp

Dette er fasten jeg vil ha

Vi er inne i fastetiden, årets høydepunkt for oss i Kirkens Nødhjelp. Sammen med norske menigheter gjør vi fasten relevant for nordmenn i vår tid. Vi trenger fastetiden, kanskje mer enn noensinne.

Vi vet at stadig færre mennesker lever i ekstrem fattigdom, men gapet øker, og nå eier 62 mangemilliardærer like mye som den fattigste halvparten til sammen. Før jul fikk verden en historisk klimaavtale som gir håp, men den er bare starten på et globalt gigantløft. Oljefondet lar oss trygge vår velferd i en usikker tid, men desperate flyktninger fra verdens kriser banker på vår dør. Våre egne holdninger er den største trusselen mot verdiene vi ønsker å beskytte.

Vi trenger en faste. Vi trenger å reflektere over hvem vi er, hvem vi vil være, hva vi har og hvordan vi bruker det vi har fått. Og vi trenger en utadvendt, aktiv faste. Vi trenger fasten som profeten Jesaja beskriver, den fasten Gud vil ha: å løse urettferdige lenker, å dele vårt brød med sultne, å la hjelpeløse og hjemløse komme i hus (Jes 58,6-7).

Vi trenger fasteaksjonen. I år sammenfaller den store aksjonsdagen 15. mars med markeringen av femårsdagen for konflikten i Syria. Det er fasteaksjonen som ga oss muligheten til å sette i gang nødhjelpsarbeidet for de krigsrammede syrerne den gangen. Det er fasteaksjonen som gjorde oss i stand til å reagere raskt på jordskjelvet i Nepal i fjor vår. Det er fasteaksjonen som lot oss være

på plass i Etiopias tørkerammede områder allerede i september, for å bidra til å forhindre et nytt 1984. Det er fasteaksjonen som gir oss handlingsrommet og musklene vi trenger for å forandre liv på lang sikt – og redde liv i akutte kriser. Det er fasteaksjonen som gir oss en sterk stemme mot urettferdighet!

Vi vet at i kriser er vann kritisk. Jeg har selv sett og hørt at temaet for fasteaksjonen er mer enn et bokstavrim. Det er virkeligheten, i Etiopia, i Sør-Europa og i Syrias naboland. Rent vann og trygge sanitærtjenester redder liv i katastrofeområder og flyktningleirer. Tilgang på vann gjør mennesker robuste i møtet med tørke. Brønner i lokalsamfunn gir jenter mulighet til å gå på skole i stedet for å hente vann. Vann redder liv og forandrer liv.

Vi vet at vern om skaperverket er vern om menneskeverdet. Og som deleiere i Oljefondet har vi nordmenn ikke bare verdens største airbag. Vi er noen av verdens mektigste investorer. Vi er fem millioner millionærer, og det gir hver av oss store muligheter og et stort ansvar. Vi kan investere i grønn teknologi, fornybar energi, bærekraftig utvikling og rettferdighet.

Vi vil gjøre også denne fastetiden til en tid for refleksjon og handling, en tid for å velge og velge bort, en tid for bønner og underskrifter. Våre bidrag til fasteaksjonen kan redde liv og forandre liv, men våre stemmer kan forandre verden.

Ha en velsignet fastetid!

INNHOOLD | 02 – 2016

2 LEDER

4 VERDEN RUNDT

Se glimt fra Kirkens Nødhjelps arbeid over hele verden

6 AKTUELT: TANZANIA

På Zanzibar er det 100.000 medlemmer av hele 5000 lånegrupper som gir kvinner mulighet til å investere penger for å øke produksjonen og dermed inntektene. Møt de kvinnelige gründerne som kan produsere klær i stor skala – og betale tilbake pengene de har lånt slik at andre kan få samme mulighet.

8 I FOKUS: KIRKENS NØDHJELPS FASTEAKSJON

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon 2016 handler om vann og klima. På disse sidene lærer du mer om årets aksjon!

12 I FOKUS: ETIOPIA

Kirkens Nødhjelps innsats i tørkekrisen

18 I FOKUS: SYRIA

Europa stenger sine grenser, samtidig som at presset fra verdens flyktninger fortsetter med samme intensitet. Kirkens Nødhjelp, gjennom den lokale organisasjonen GOPA, er en av aktørene som faktisk er inne i Syria med hjelpearbeid. Se hva vi, med dine penger, gjør i Syria – under ekstremt vanskelige vilkår.

24 TETT PÅ

Ekteparet Åsmund og Marianne Offernes fra Rælingen menighet

26 I FOKUS: KLIMA

Tøffere for verdens bønder

31 RELIGIONSIALOG

Hanna Mollan forteller om hvordan det er å jobbe med religionsdialog i Pakistan – som kvinne og for en kristen organisasjon.

32 PORTRETT: HELGA BYFUGLIEN

Møt Leder av Bispemøtet, Helga Byfuglien

36 BARNESIDER

Møt Silje Winje fra NRK Super, som sammen med Maria Solheim har laget sang til Kirkens Nødhjelp.

38 AKTUELT: CHANGEMAKERSPALTEN

39 ANDAKT

Av Kjetil Aano

40 NORGE RUNDT

Se glimt fra lokale aktiviteter

I FOKUS: Kirkens Nødhjelps fasteaksjon 2016 handler om vann og klima. På disse sidene lærer du mer om årets aksjon!

PORTRETT: Helga Byfuglien ble symbolet på den spissede norske flyktningdebatten da Sylvi Listhaug kalte henne for en "godhetstyrann". Byfuglien er ingen hvem som helst. Som Norges Presens er hun kirkens øverste leder – og dermed "eier" av Kirkens Nødhjelp. Vi har spurt Byfuglien om ikke Listhaug har et poeng. For hvor politisk skal kirka egentlig være?

12

TØRKE: De fleste etiopere er bønder, og nå rammes de av den verste tørkekatastrofen på 50 år. Det fører til at de bruker såkornet som mat og må slakte buskpen som gir dem brenselet – nemlig kumøkka. Kirkens Nødhjelp gjør sitt beste for å hjelpe i denne kritiske fasen, men kommer ikke regnet til våren, vil dette utvikle seg til en virkelig stor krise.

SAMMEN FOR EN RETTFERDIG VERDEN

VIL DU JOBBE SOM FRIVILLIG FOR KIRKENS NØDHJELP?

Ring 22 09 27 00 og spør etter regionskoordinatoren i ditt fylke.

Mali:

Nytt GBV-senter

I Timbuku i Mali har Kirkens Nødhjelp åpnet et nytt senter for seksuelt misbrukte kvinner. Kirkens Nødhjelps partnere i Mali har allerede jobbet med overgrepsofre, og i 2015 fikk 146 kvinner medisinsk og psykologisk behandling etter overgrep. Royal Dutch Embassy er med på å finansiere senteret, som er en del av et større program for kvinner som er blitt rammet av kjønnslemlestelse.

Foto: Kirkens Nødhjelp

Pakistan:
Hygieneopplæring

I 2010 og 2011 opplevde Pakistan store flommer som ødela tilgangen til rent vann for mange mennesker. Sammen med en lokal samarbeidspartner RDF, har Kirkens Nødhjelp i årene etter flommen rensat brønner og bygd opp igjen deler av vann og kloakksystemet på mange skoler. Her besøker land representant Hanna Mollan barn på en skole i Naushero Feroz distriktet. Undervisning i hygiene og forebyggende arbeid er viktig.

Foto: Khurram Sebastian/Kirkens Nødhjelp, Pakistan

Syria:

Hygiene er viktig

Når mennesker samles i flyktningleirer, er god hygiene viktig for å unngå utbrudd av smittsomme sykdommer. Dette bildet er fra flyktningleiren Quandiya i Irak. Aziza Khalil Khalaf og de andre i leiren er Yezidier fra Sinjar, og Aziza har selv flyktet fra IS. Hun jobber nå som hygienepromotor i flyktningleirene i området. Siden krigens utbrudd har vi gitt 290.000 mennesker i Syria og nabolandene hygieneopplæring og hygieneutstyr.

Foto: Kirkens Nødhjelp

Syria:

Penger til de aller svakeste

Norsk UD har gitt Kirkens Nødhjelp ti millioner i støtte til et prosjekt som skal bidra til bedre hjelp til minoriteter i Syria og Irak. Drøyt halvparten av midlene vil gå til umiddelbare hjelpetiltak gjennom tre forskjellige prosjekter i Nord-Irak og Libanon. Resten går til en kartlegging av hvordan forskjellige minoriteter rammes av konflikten. Målet er å skjønne mer av hvordan ulike grupper er sårbare på ulike måter slik at hjelpearbeidet kan nå fram til disse ulike gruppene på en god og effektiv måte. På bildet: Sarya er yesidi, en etnisk-religiøs minoritet blant irakiske kurdere. Nå skal deres situasjon kartlegges i håp om at Saryas barn og andre minoriteter i Irak og Syria kan forbedres.

Foto: Kirsti Næss/Kirkens Nødhjelp

Sør-Afrika:

Gruvekonferanse i Sør-Afrika

■ Det er en stor utfordring for fattige land som er rike på naturressurser, at utbyttet fra naturressursene ikke kommer de fattige til gode. I begynnelsen av februar dro en stor delegasjon av Kirkens Nødhjelps-ansatte i Zambia, Angola, Malawi, Tanzania, Kenya og Myanmar på en stor gruvekonferanse i Sør-Afrika for å tale de fattiges sak. Mer enn 37 land deltok på konferansen, som fokuserte på problemet i alle land – ikke bare i Afrika. Konferansen arrangeres av «Alternative Mining Indaba» som lenge har vært i opposisjon til den kommersielle gruveindustrien, men nå er forholdet bedre enn på lenge, og deltakere fra «Alternative Mining Indaba» skal få tale de fattiges sak i paneldebatter med representanter fra gruveindustrien.

I 2012 var det en stor gruvestreik i Sør-Afrika der Kirkens Nødhjelps partnere hjalp til med å forhandle frem en løsning på konflikten. Siden har man jobbet for at også fattige skal nyte godt av inntekter fra fattige lands naturressurser.

Foto: Jostein Hole Kobbeltvedt/Kirkens Nødhjelp

Palestina:

Mat til de aller minste

■ Kirkens Nødhjelp støtter Al Ahli Arab-sykehuset, som er drevet av den anglikanske kirke i Gaza. Her ble vesle Mohammed født. Da han var syv måneder gammel, ble han henvist til Al Ahli-sykehuset fordi han var undervektig og veldig svak. Familien er svært fattig og hadde ikke råd til å kjøpe maten Mohammed trengte for å vokse normalt. Derfor fikk babyen behandling gjennom ernæringsprogrammet ved barneavdelingen på sykehuset. Gjennom programmet får mødre til feilernærte babyer opplæring i ernæring. Mødrene får også mat de kan gi barna sine i tillegg til morsmelk.

Foto: Kirsti Næss/Kirkens Nødhjelp

Afghanistan:

Kvinner for fred

■ Kirkens Nødhjelp driver et fredsprogram for kvinner i Afghanistan, og for første gang i historien fikk en kvinnegruppe fra ulike distrikter et møte med viktige politiske ledere i «High Peace Council». I møtet med blant annet likestillingsministeren fikk kvinnene presentert sine anbefalinger for det videre fredsarbeidet i Afghanistan. Ministeren lovet å jobbe for kvinnenes rolle i fredsarbeidet – særlig for kvinners situasjon på landsbygda i Afghanistan. – Kvinner har en viktig rolle i fredsbyggingsprosessen, understreket leder av Afghanistan National Independent Peace and Reconciliation Commission, Mr. Sayed Sharif Yousofy. Han takket videre Kirkens Nødhjelp for dette arbeidet som gjøres i det krigsherjede landet.

Foto: Kirkens Nødhjelp

Syr seg sterke og stolte

Stone Town, Zanzibar: Josefina Cornelio veit ikkje kven som skal pynte seg med skjørtet ho syr. Men ho veit at pengane ho tenar på salet skal leggst i ein stor metallkasse med tre hengelåsar.

TEKST OG FOTO: Håkon Haugsbø

Tanzania er er eitt av verdas fattigaste land, og dei sosiale og økonomiske skilnadane mellom folk er store.

Det er også det av Kirkens Nødhjelp sine 20 programland med flest låne- og sparegrupper. I totalt 5000 slike grupper får hundre tusen kvinner høvet til å spare pengar. Frå den felles kapitalen kan dei låne pengar til å starte ein liten forretning, kjøpe husdyr, eller betale skulepenar for barna.

KVINNEMAKT

- Desse gruppene er svært viktig for å styrke kvinnene sin posisjon i samfunnet. Ved at dei tener pengar, som dei igjen låner ut, får kvinnene ein posisjon og ein sosial tryggleik dei elles ikkje hadde hatt. Pengemakt gir kvinnemakt, seier Kirkens Nødhjelp sin generalsekretær Anne-Marie Helland.

Berre på øya Zanzibar, som er ein del av Tanzania, støttar Kirkens Nødhjelp 300 slike grupper. Generalsekretæren møtte ei gruppe som hadde bygd seg opp ein kapital på 150.000 kroner.

- Eit imponerende beløp, seier Helland.

KLESDSIGN

Kirkens Nødhjelp samarbeider med den lutherske kyrkja på øya. På det interreligiøse senteret som kyrkja driv i Stone Town, finst også det solidariske forretningskonseptet Upendo. Der lærer

kvinner å sy og brodere. I samarbeid med danske klesdesignarar lagar dei klede som blir selde i ein eigen butikk. Inntektene kvinne får frå salet blir nøye forvalta av låne- og sparegruppa.

- Slik lærer dei seg eit handtverk, får ei inntekt, og bidrar til at andre kvinner kan låne pengar til å starte eiga verksemd.

SOSIAL SIKRING

Ein viktig del av spare- og lånekonseptet er at kvinnene legg av pengar i eit solidarisk fond. Dersom nokon treng pengar til medisinar, mister familiemedlemmer eller får andre akutte behov for økonomisk hjelp, får dei det frå sparegruppa dei er medlem av.

Det vesle straffegebyret som alle som kjem for seint må betale, går også inn i dette fondet.

Ein halvtime utanfor Stone Town møter vi ei anna gruppe som har samla seg i skuggen for å trygge sparepengane sine. Nokre er utan arbeid, andre sel BH'ar, sko, mjøl eller juice. I løpet av halvannen time har dei lagt nesten 4000 kroner i den store metallkassen. To og eit halv tusen kroner blir lånt ut att i same møtet.

LÅNTE TIL HUS

Ei av kvinnene, Maryam Iddi Juma har har lånt pengar til å starte ein liten forretning der ho sel fruktjuice og riskaker. Og til å bygge nytt hus til familien:

- Vi hadde aldri kunne bygge oss eit

nytt hus utan dette lånet, fortel Maryam. Dei andre kvinnene gir henne applaus, mellom dei Joam Kimario:

- Eg sel sengetøy. Tidlegare hadde eg berre råd til å kjøpe inn nokre få sett kvar gong. Med lån frå gruppa kan eg kjøpe inn 400 sengetøysett, og til og med starte utsal i Arusha, på fastlandet, seier Joam nøgd.

Det er viktig for tryggleiken at ein solid del av pengane blir lånte ut, ellers blir mengda kontantar i kassa problematisk stor. Det er betre at sparepengane blir investerte, enn at ei kasse full av kontantar skulle bli stolen.

STERKE SAMAN

Kirkens Nødhjelp sin landrepresentant i Tanzania, Tale Hungnes, drøymmer om at dei 5000 låne- og sparegruppene organisasjonen støttar i Tanzania kan koplast saman i eit nettverk, som kan samarbeide om til dømes forretningsutvikling, transport og lagerkapasitet.

- Spare- og lånegrupper er eit strålende døme på at sivilsamfunnet sjølv kan ordne opp når statsapparatet ikkje kan gi innbyggjarane sosial tryggleik. Difor håpar eg vi kan utnytte det store potensialet som ligg i desse soldaritetegruppene, seier ho.

Tanzania

Befolkning:

52 millioner

Hovedstad: Dodoma

Språk: Swahili (offisielt),
kiunguja, engelsk (offisielt),
arabisk, mange mindre
språk

Forventet levealder: 61 år

Fattigdom: 28% lever under
fattigdomsgrensen

Utdanning: 5 år

I KRISER ER VANN KRITISK

Fasteaksjonen 2016, 13.-15. mars

13.-15. mars er det igjen klart for Kirkens Nødhjelps fasteaksjon. Vann og klima er tema for årets aksjon.

40.000 bøssebærere fra alle landets menigheter er klare til å gå fra dør til dør for å samle inn penger til Kirkens Nødhjelps arbeid. Den store oppslutningen landet rundt gjør aksjonen til Norges nest største dør-til-dør-aksjon.

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon har som mål å samle inn penger til de som trenger det mest, og å forandre årsaker til nød gjennom beslutningspåvirkning. Aksjonen har vært arrangert siden 1967. Gjennom menighetene i Norge og partnere i sør jobber vi sammen for å bekjempe fattigdom og urettferdighet.

- Fasteaksjonen er menighetenes aksjon. Den viktigste støtten Kirkens Nødhjelp har i vårt daglige arbeid, er det frivillige engasjementet i menighetene, sier generalsekretær Anne-Marie Helland i Kirkens Nødhjelp.

Årets aksjon heter "I kriser er vann kritisk". I fokus står Kirkens Nødhjelps vannarbeid i katastrofer, og hvordan klimaendringene skaper flere og verre katastrofer. Pengene som samles inn går til Kirkens Nødhjelps arbeid over hele verden og vil blant annet bidra til at organisasjonen raskt kan stille med rent vann når katastrofen rammer.

- Vi i Kirkens Nødhjelp er svært takknemlige for den dugnadsånden og givergleden vi opplever i det norske folk. Et par timers innsats med bøsse på aksjonsdagen gir mange av verdens mest sårbare mennesker muligheten til å jobbe seg ut av fattigdom og muligheten til å reise seg i krig og katastrofer, sier Helland.

Vi trenger deg som bøssebærer. Vi trenger at du gir tid, penger og bruker din stemme mot urettferdighet. Takk for at du er med på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon 13.-15. mars.

På de følgende sidene kan du lese mer om årets aksjon – og om hvordan din innsats kan gjøre en forskjell!

Mere info på:
www.fasteaksjonen.no

Mer nødhjelp **til flere**

Foto: Jane Vogt Evensen/Kirkens Nødhjelp

2015:
Flyktningkrise i Europa

133.000 mennesker har fått **vann, klær, hygienepakker** og andre nødhjelpsartikler i Serbia, Hellas og Makedonia.

Foto: Kirkens Nødhjelp

Syria, Libanon og nord-Irak

Over **2,2 millioner mennesker** har fått tilgang til **rent vann, trygge sanitær- og hygieneforhold** og annet nødhjelpsutstyr gjennom Kirkens Nødhjelp fra 2014 til 2015.

Foto: Hilina Abebe/Kirkens Nødhjelp

2015/2016:
Tørke i Etiopia

Kirkens Nødhjelp har til nå nådd over **40.000 mennesker** med **rent vann** i tørken og tar sikte på å nå 100.000.

Stadig flere kriser i verden gjør at Kirkens Nødhjelp nå trapper opp nødhjelpsarbeidet. Hovedinnsatsen består i vann, sanitær og hygiene.

Hvert år når Kirkens Nødhjelp tre millioner mennesker gjennom sitt arbeid med langsiktig bistand, myndighetspåvirkning eller nødhjelp. De neste årene skal enda flere mennesker få hjelp til å endre sine liv, og opptrappingen skjer hovedsakelig gjennom økt humanitær innsats.

- Dette er en vesentlig satsing i vår nye globalstrategi, som trådte i kraft ved årsskiftet. Vi ser at behovene for livreddende arbeid i kriger, kriser og katastrofer i verden øker, sier utenlandssjef i Kirkens Nødhjelp, Eivind Aalborg.

Han viser til at det ikke siden andre verdenskrig har vært flere mennesker på flukt fra krig og sosial uro enn nå, og sier at Kirkens Nødhjelp er forpliktet til å respondere:

- Vår fremste kompetanse i nødhjelpsinnsetningen er å gi mennesker tilgang til rent vann, trygge sanitære forhold og forebyggende hygienearbeid. Det er denne kompetansen både FN og det norske utenriksdepartementet ber oss om å stille med når en katastrofe rammer, sier Aalborg.

Under ser du eksempler på resultater fra noen av nødhjelpsoperasjonene Kirkens Nødhjelp har jobbet med de siste årene.

Foto: Erik Thøllaug/Kirkens Nødhjelp

2015:
Borgerkrig i Sør-Sudan

84.209 mennesker har fått tilgang til **rent vann** og/eller **trygge sanitær- og hygieneforhold**

Foto: Arne Grieg Riisnæs/Kirkens Nødhjelp

2013:
Tyfon på Filippinene

80.000 mennesker fikk tilgang til **rent vann** i tiden etter tyfonen.

Kirkens Nødhjelp satte opp over **1000 latriner** sammen med lokalbefolkningen.

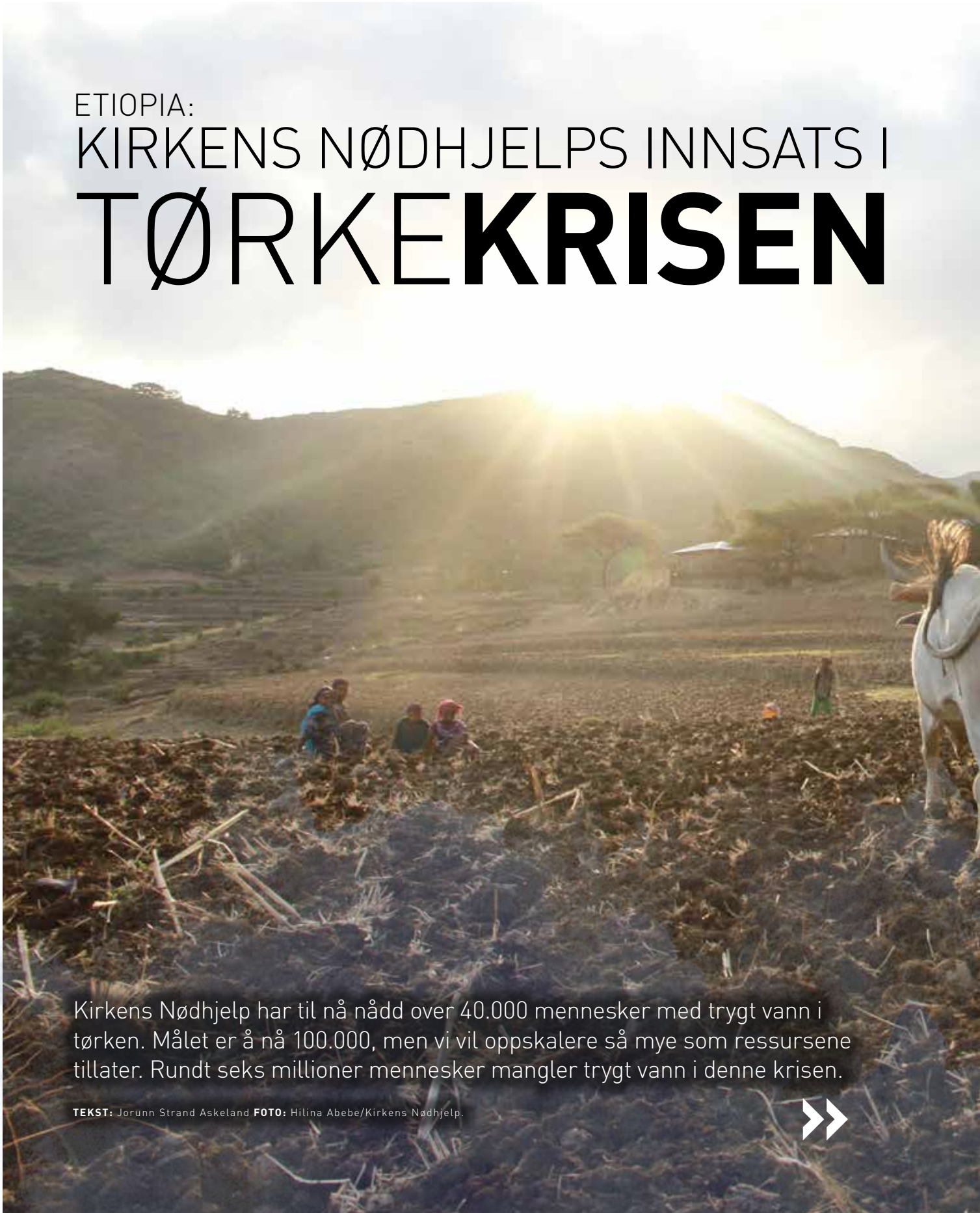

Foto: Arne Grieg Riisnæs/Kirkens Nødhjelp

2015:
Jordskjelv i Nepal

Til sammen har **127.000 mennesker** fått tilgang til **trygge sanitær- og hygieneforhold** og **rent vann** etter jordskjelvet

ETIOPIA:
KIRKENS NØDHJELPS INNSATS I
TØRKEKRISEN

Kirkens Nødhjelp har til nå nådd over 40.000 mennesker med trygt vann i tørken. Målet er å nå 100.000, men vi vil oppskalere så mye som ressursene tillater. Rundt seks millioner mennesker mangler trygt vann i denne krisen.

TEKST: Jorunn Strand Askeland **FOTO:** Hilina Abebe/Kirkens Nødhjelp.

SPISER SÅKORNET

– Når vi spør hva de skal gi barna sine å spise framover, blir de blanke i øynene og rister på hodet, forteller generalsekretær Anne-Marie Helland i Kirkens Nødhjelp.

TEKST: Jorunn Strand Askeland **FOTO:** Hilina Abebe/Kirkens Nødhjelp.

Generalsekretær Anne-Marie Helland har besøkt tørkerammede områder i Etiopia der Kirkens Nødhjelp og partnere driver nødhjelp. Der møter vi Ashenafi Damenew ute på jordet ved landsbyen han bor i. Han henter både noen i familien og en av de to utmagrede dyrene som er igjen, for at vi skal forstå. I landsbyen Washa i Ankober-distriktet har regnet uteblitt i ett år. Tørken som er forårsaket av værphenomenet El Niño, har ført til at all avling i fjor slo feil. Det betyr mangel på mat, vann og underernæring i disse områdene. FN og myndighetene anslår at 15 millioner etiopiere trenger hjelp.

Det er verdigheten som slår oss i

de vakre, prøvede ansiktene. En stolt, brennende smerte. Ashenafi Damenew står der sammen med kona Simret Tewde og et av barna, Elias Silesh, og forteller i detalj hvordan regnet har uteblitt, avlingen har uteblitt og døden har krøpet inn på gården:

– Vi mistet all avling i fjor fordi regnet uteble både på våren og sommeren. Da mistet vi også alt foret til dyrene. Fire av seks kyr er døde nå, og de to som er igjen, er utsultet. Se selv, sier han og drar fram den rødbrune oksekalven han har hentet. Den er to år og helt underernært. Ashenafi klapper den kjærlig på ørene mens den lener seg slapt inntil låret hans.

– Først stopper regnet, så dør dyrene, og da er det oss mennesker i neste

omgang, hvis ikke vi får nødhjelp og såkorn slik at vi kan så i tilfelle regnet kommer tilbake. Selv om vi nå samler alt vi har for å skaffe mat, er det ikke mulig å holde det gående stort lenger. Vi er seks i familien, og nå spiser vi ett lite måltid om dagen. Vi tynner ut grøtvellingen med vann for at barna skal kjenne seg mette et lite øyeblikk. Det er nå framover vi virkelig begynner å sulte, forteller Ashenafi Damenew.

– Vi har tatt barna ut av skolen fordi vi har ikke råd til å betale skolepenger nå, forteller kona Simret Tewde.

En annen familie forteller:

– Sist det regnet, var i januar i fjor, så regnet det litt i juni, og så stoppet det. Dyrene er utenfor, og med lite vann blir

de svake og dør. Alle kuene er døde, jeg holder så vidt liv i to okser så jeg kan få pløye hvis det kommer regn. Moren min sier at det er like ille som i 1984. Da mistet vi alt vi hadde, men vi fikk støtte til å overleve. Det har vi ikke fått nå. Dere ser hvordan vi ser ut! Vi har litt mat igjen, men reduserer porsjonene mer og mer. Jeg har seks barn pluss meg og kona mi og min mor, så det ser ikke lyst ut. Jeg husker også 1984. Det var ille, men da var det fortsatt billig å kjøpe mat på markedet. Nå har vi ikke råd til det fordi prisene er ville, sier Abdulkadir Stehegn (39) og Banchiyirga Siyage (37).

Både disse familiene og de andre i landsbyen må få hjelp for å komme over denne tørken. Mens Kirkens Nødhjelp og partnere arbeider med rent vann, jobber vår søsterorganisasjon, danske Folkekirkens Nødhjelp, med matdistribusjon.

– Det er sterkt å se og snakke med folk som ikke vet hva de skal gi familien sin å spise de neste månedene. Samtidig er det fint å se at de som får hjelp, som trygt vann, klarer seg bedre. Omfanget er så stort og tap av menneskeliv så overhengende at alle vi aktører må gjøre hva vi kan for å hindre at mange mennesker mister livet som følge av tørken, sier generalsekretær Anne-Marie Helland i Kirkens Nødhjelp. Etiopiske myndigheter melder at over halvparten av dem som trenger hjelp, er barn, og at mellom 15 og 18 millioner mennesker er rammet.

PÅ BAR BAKKE

– Denne krisen er rangert likt med Syria og Jemen. Vi må ikke vente til det er for

sent. Vi må jobbe raskt nå og redde liv, for vi vil ikke ha en ny katastrofe med sultedød, sier Anne-Marie Helland, som legger til at Etiopia er på et helt annet sted under denne tørken enn i 1984:

– Det er ikke krig i landet slik det var i 1984. Myndighetene leder selv nødhjelpsarbeidet og har selv appellert til verdenssamfunnet om hjelp. Denne tørkekrisen har et omfang som det er umulig for et land å håndtere alene. Vi møtte mennesker som fikk nødhjelpsrasjoner til familien sin fra myndighetene i samarbeid med World Food Program (FN), 50 kilo pr person. Men mange har ikke fått hjelp ennå, og det må være nok ressurser til å møte den store bølgen som kommer i mars, forklarer Helland. Men økonomisk ruin er allerede et faktum for de fleste av de tørkerammede:

– For selv om nødhjelpen når alle og regnet kommer tilbake i vår, vil konsekvensene av denne tørken være stor. Folk har mistet svært mye buskap, og de har solgt unna eiendeler for å overleve. Mange starter derfor nærmest på bar bakke igjen. Dette viser viktigheten av å jobbe langsiktig og forebygge tørkekatastrofer slik at færrest mulig må bli betydelig fattigere og avhengig av hjelp etter en krise. Derfor er det så viktig å jobbe med nødhjelp og langsiktig bistand. Vi møtte også lettede mennesker som takket være trygt, rent vann og gode vanningsystemer, som vi og landsbyen hadde utviklet i fellesskap, hadde det trygt. De kunne by oss på nybakt brød, forteller Anne-Marie Helland, generalsekretær i Kirkens Nødhjelp.

Bilde 1 og 3: Abdulkadir Stehegn (39) og Banchiyirga Siyage (37) og familien består av tre generasjoner. Nå lever de på ett måltid om dagen og må ha hjelp i løpet av de neste ukene for å overleve.

Bilde 2: Anne-Marie Helland i samtale med Ashenafi Damenew. Ashenafi Damenew viser fram den underernærte oksen, som skal være to år gammel.

– Først opphører regnet. Så dør dyrene, og så dør vi hvis vi ikke får hjelp, sier familiefaren og bonden Ashenafi Damenew

SAMMEN FØREN RETTFERDIG VERDEN

Støtt vårt arbeid
Send **GAVE** på
sms til **2426**
(200 kr)

RENT VANN HJELPER

Etiopia

Befolkning:

85 millioner

Hovedstad: Addis Abeba

Språk: Amharisk (off.),

oromo, tigray, somali

Forventet levealder: 63,6 år

Fattigdom: 30,7 % lever

under fattigdomsgrensen

Utdanning: 8,5 år

Sammen med partnere og lokale myndigheter jobber Kirkens Nødhjelp effektivt med å sikre vann og trygge hygieniske forhold til flest mulig under tørken. Det er vanskelig å passe på at ikke diaré og andre sykdommer sprer seg når det altfor lite vann. Kirkens Nødhjelp jobber så langt i tre distrikter i North Shewa, Amhara og fire distrikter i East Hararghe, Oromia. Der vil organisasjonen nå 100 000 med det som er av ressurser så langt, men den står klar til å utvide etter hvert som det blir mer finansiering. Partnerne, den nasjonale ortodokse kirkens utviklingsorganisasjon, den protestantiske kirken og danske Folkekirkens Nødhjelp, arbeider i tillegg med helsehjelp, matvaresikkerhet og jordbruksutvikling.

I Ankober distrikt, der en tredel av befolkningen er tørkerammet, sier myndighetene:

- Takket være samarbeidet med Kirkens Nødhjelp har vi vært i stand til å handle raskt og sikret at mange mennesker har vann gjennom tørken. Dere tok initiativ, kom først og satte i gang. Det setter vi meget stor pris på, sa distriktsadministrator Wasihun Berhanu da han møtte generalsekretær Anne-Marie Helland

da hun var i Etiopia nylig.

Gjennom å lage nye, trygge brønner, rehabilitere ødelagte brønner og kjøre ut vann der det haster mest, møter Kirkens Nødhjelp behovet for vann til både mennesker og buskap. En fin ting er at flere av brønnprosjektene fra TV-aksjonen i 2014, ligger i tørkeområdene og er ekstra kjærkomne nå.

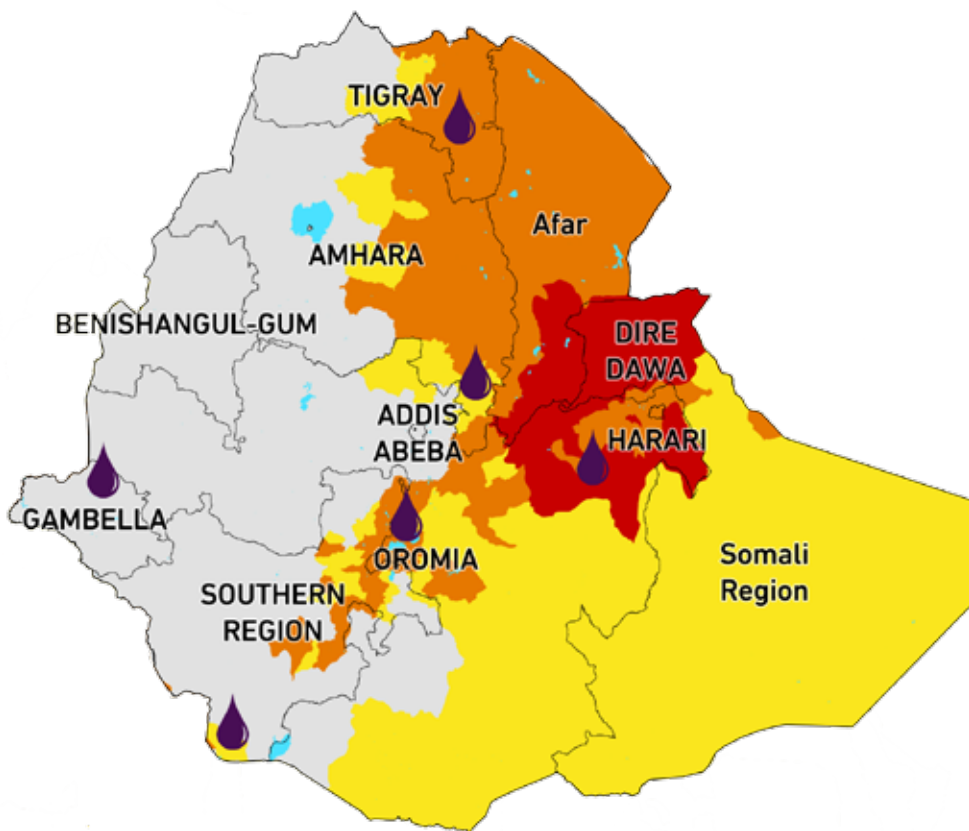
- Jeg har aldri opplevd verre tørke i mitt liv. Jeg er bekymret og ber til Gud om hjelp. Jeg er bekymret for barna som ikke får gått på skolen når pengene tar slutt. Jeg er redd de mister utdannelsen sin. Jeg jobber alt jeg kan med å produsere mat som jeg selger og jeg vasker klær for naboer. Til nå har vi klart oss uten å sulte, sier Alemshet Ayele (35). Vi treffer henne ved brønnen som Kirkens Nødhjelp har renoverert for å sikre befolkningen rent vann. Den ble ferdig i desember, og det er ikke tvil om at de har det bedre i denne tørkeperioden selv om bekymringene er store:

- Før gikk vi langt for å få vann, og vannet vi kom hjem med var skittent og kilden var i ferd med å tørkes ut. Nå har vi i alle fall rent vann, og det hjelper på helsa, sier hun. En eldre kvinne, Shenkute Bexele, legger til:

- Dette er verre enn tørken i 1974! Når vi mister dyra, mister vi mye, til og med brensel. Vi naboer hjelper hverandre så godt vi kan.

Over: Her er en av vannpostene som ble renoverert i Ankober distrikt i desember. Alemshet Ayele og Shenkute Bexele sammen med andre fra landsbyen.

Motstående side: Alemshet Ayele og Shenkute Bexele forteller om hvordan vannet hjelper dem gjennom tørken og bekymringene de har for framtida.

Matbehov januar - mars 2016

- Unntakstilstand
- Krise
- Nødsituasjon
- Sultkatastrofe

Vanninnsats fra Kirkens Nødhjelp

Kilde: FEWS net

HJELPER INN

SAMMEN FOR EN RETTFERDIG VERDEN

STØTT
VÅRT
ARBEID

Kontonummer
1594.22.87248

Syria

Befolkning:

22,3 millioner

Hovedstad:

Damaskus

Språk:

Arabisk (offisielt),

kurdiskspråklige og

armenskpråklige

minoriteter.

Forventet levealder:

74 år

(2012)

Utdanning:

6,6 år (2012)

På tross av krigshandlinger og områder under beleiring er Kirkens Nødhjelps partner GOPA til stede i 12 av 14 provinser i Syria.

TEKST: Aina Johnsen Rønning FOTO: GOPA

Det er ikke uten grunn at mer enn ti millioner syrere er på flukt. Situasjonen mange steder i det krigsherjede landet er ubeskrivelig vanskelig. Likevel kommer penger samlet inn i Norge til god hjelp i store deler av landet.

Kirkens Nødhjelp har ingen registrert tilstedeværelse i Syria, men jobber gjennom GOPA, blant annet med å lære den krigsherjede befolkningen god hygiene.

Det er mange ulike grupper som har kontroll over deler av Syria. I nord og nordøst er det kurdiske opprørere som har kontroll, i vest regjeringskontrollerte styrker, mens andre steder er det opprørsgrupper med Al Quaida-forbindelser eller IS som styrer. Ca. 90 % av befolkningen er muslimer og ca. 10

% er kristne. Av det muslimske flertallet er ca. 80 % sunnimuslimer og ca 12 % alawitter – deriblant president Assad.

Mer enn 12 millioner syrere trenger nødhjelp. Nesten 5 millioner bor i beleirede områder ellers som er svært vanskelig tilgjengelig for nødhjelp, og 7,6 millioner er internt fordrevne flyktninger. Halvparten av befolkningen lever i ekstrem fattigdom – og bare halvparten av barna får gå på skolen. Prisen på mat og nødvendighetsartikler har skutt i været de siste årene.

– Nå må mange låne penger for å klare de daglige utgiftene. De ender opp med stor gjeld, sier Margrethe Volden i Kirkens Nødhjelp.

Eldste kirkesamfunn

Den gresk-ortodokse kirken i Syria, Greek Orthodox Patriarchate Church

E I SYRIA

of Antioch and All the East (GOPA), tilhører rett og slett verdens eldste kirke, etablert av Peter og Paulus. GOPA er i Syria, Libanon, deler av Tyrkia, Irak, Iran og flere andre land og har lang erfaring med å drive diakoni i sterkt kontrollerte samfunn. Som mange andre partnere i ACT-alliansen samarbeider GOPA med lokale organisasjoner, også muslimske. De er uavhengige av syriske myndigheter og er den nest største humanitære organisasjonen i Syria – etter Røde Halvmåne. Margrethe Volden har vært i Syria og sett hvordan GOPA jobber.

– Jeg har møtt mange frivillige og blitt overveldet over engasjementet og kompetansen de har. Selv om situasjonen i Syria virker håpløs, sier de at alternativet til å hjelpe er mye verre. Det er en kraft og en vilje til å skape en form for normalitet i en vanskelig situasjon, sier Volden.

OPPNÅR MYE

GOPA hjelper til med alt fra vann, hygiene og sanitær til helsetiltak, utdeling av mat, klær og madrasser, reparasjon av bygninger, skolegang og psykososial støtte. Kirkens Nødhjelp bidrar med vann, hygiene og sanitær i tillegg til

at vi har et program som beskytter voldsutsatte. Nå er det et nytt tiltak på gang der man skal gi støtte til irakiske jesidkvinner som har flyktet til de kurdiske områdene i Nord-Irak, slik at de kan reise seg etter det de har opplevd under krigshandlingene.

– Situasjonen for mange kristne i Syria og i nabolandene er vanskelig. De faller utenfor nødhjelpsapparatet, og man finner dem ikke i leirene. En del kristne flyktninger blir ikke registrert, og dermed får de ikke de rettighetene de har krav på som flyktninger. Dermed faller de ned i ekstrem fattigdom. Den mest sårbare gruppen flyktninger i Syria er imidlertid de 560.000 palestinske flyktningene, sier Volden.

Siden 2013 har Kirkens Nødhjelp bidratt til at 1,6 millioner i området har fått tilgang til vann og sanitær. Det har vi oppnådd blant annet ved å rehabilitere brønner og vannsystemer. 300.000 har fått hygieneopplæring og hygieneartikler mens 75.000 har mottatt matvarer, klær og annet.

I flyktningeleirene for de internt fordrevne i Syria driver vi blant annet opplæring i hygiene og sanitær, for å hindre utbredelsen av sykdommer.

DETTE HAR VI GJORT I 2014/2015:

- 1,6 millioner har fått tilgang til rent vann og bedre sanitærforhold
- 290.000 har fått hygieneopplæring og hygieneartikler
- 75.000 har mottatt matvarestøtte, varme klær og utstyr
- 24.000 internt fordrevne (IDPs) barn på 42 skoler har fått tilgang til rent vann og bedre sanitærforhold
- 13 brønner er boret
- 912 vanntanker og 1000 vannfilter er installert

FØRSTE HALVÅR AV 2016

- 1,2 millioner IDPs og lokalsamfunn vil nytte godt av vann, sanitær og hygieneopplæring og motta vinternødhjelpsartikler

Meanwhile, in Syria

Syria er det beste landet eg har vore i. No er det er det verste landet ein kan vere i. Etter fem år med krig flyt framleis blodet i gatene. Kor starta det, og kor skal det ende?

TEKST: Håkon Haugsbø, kommunikasjonssjef i Kirkens Nødhjelp **ILLUSTRASJON:** Banksy, Shutterstock

ONDSKAPENS AKSE

Då eg reiste rundt i Syria vinteren 2003 var landet vel plassert i det dåverande USA-president George W. Bush kalla «ondskapens akse». President Bashar al-Assad blei omtalt som ein tyrann og despot på linje med Saddam Hussein. Datoen 11. september var hogd i gravstein i nyare amerikansk historie. Den same datoen som står i fødselsattesten til Syrias president Bashar al-Assad.

Eg såg ingen ondskap i Syria då. Men eg såg bildet av presidenten overalt. I drosjer, cafear, frisørsalongar og kebabkioskar vakta Bashar al-Assad over sitt folk, frå offisielle bilder som alle kjende seg tvinga til å ha hengande. Slik blei Syrias folk minna på at dei vart overvaka kor enn dei gjekk. Regimet hadde usynleg politi og hemmelege tenester på kvar eit gatehjørne. Slik heldt presidenten og hans menn eit jerngrep om innbyggjarane. Eg forsøkte å diskutere politikk og president med mannen i gata, men fekk berre milde smil og hovudristing til svar. Ingen turte å snakke, i frykt for kven som lytta.

PRESIDENTEN

Det var ikkje meininga at legen med den veltrimma barten og den modellvakre kona skulle bli president i Syria. Planen var at den eldre broren Basil al-Assad skulle overta som statsoverhovud etter

den mektige faren deira, Hafez al-Assad. Difor hadde heller ikkje Bashar engasjert seg i politiske spørsmål i sine unge år; han prioriterte legestudier og spesialisering i augekirurgi i Storbritannia. Men i 1994 døydde eldstebroren Basil i ei bilulukke, og både unge Bashar og Syria sin lagnad vart forseгла den dagen. Mange, ikkje minst Syrias folk, både trudde og håpa at den nye presidenten skulle bidra til politisk oppmjuking i Syria og regionen, då han overtok i år 2000. Slik blei det ikkje.

DEN ARABISKE VÅREN

Det folkelege og fredelege opprøret som starta i Syria på nyåret i 2011 var ei direkte følge av den demokratiserande vinden som blæs over mange arabiske land på den tida. Inspirert av tilsynelatande vellukka regimeskifter i andre land i Nord-Afrika og Midtausten, våga syriske demonstrantar seg ut i gatene, med håp om at den arabiske våren kunne tine opp landet etter ein lang politisk finbullvinter.

Men Assad såg korleis det gjekk med presidentkollegane sine i mellom anna Libya, Tunisia, Egypt og Jemen. Presidenten med militær utdanning og obersts grad møtte dei fredelege demonstrantane med soldatar og skarpskyttarar på hustaka i Damaskus. Blodbadet var i gang. Snart skulle også kjemiske våpen bli brukt mot sivile i Syria.

NABOSKAPEN

Det som skjer i Syria, har alltid vore viktig for stabiliteten i Midtausten. Landet har grense til NATO-landet Tyrkia, det vestleg-innstilte Jordan, Hizbollah-påverka Libanon, det krigsherja og ustabile Irak – og Israel, med dei omstridde Golanhøgdenene. Den geografiske plasseringa, kontrollen som syriske styresmakter har hatt over libanesisk politikk, alliansen med det shiamuslimske styret i Iran, og fiendskapen med Israel kan kanskje forklare kvifor president Assad har overlevd fem år med krig i landet. Landet er ei humanitær katastrofe med han ved roret. Men katastrofen kan nå heilt ukjende dimensjonar utan.

I det totalitære regimet som Assad-familien har oppretthalde, har det ikkje vore rom for ein politisk opposisjon, eller ein underskog av politiske talent som kunne utfordre – eller overta makta. Difor har det mangla alternativ til Bashar al-Assad som president. Han er Syrias sterke mann, i krig og fred. No kjempar russiske militære styrkar på hans side. FN, USA og dei andre vestlege allierte har vore paralyserte i arbeidet for fred i Syria. Terroråtaka i Paris i fjor haust har fått opp interessa for fredsarbeidet blant europeiske leiingar. Men før det kan bli fred må det truleg bli endå meir krig. Og

HÅKON HAUGSBØ er kommunikasjonssjef i Kirkens Nødhjelp, og i 2003 besøkte han Syria – den gang en del av George W. Bush sin "ondskapens akse". I dag er det mer ondskap i Syria enn noen sinne.

truleg med problemet Assad som ein del av løysinga.

BRUTALITETEN

Krigen i Syria er prega av ein sjeldan brutalitet. Assad-regimet brukar tønnebomber mot sivile, under dekke av å skulle ta livet av opprørarar i matkøer, på sjukehus og skular. Tønnene som blir droppa frå helikopter i låg høgde, er fylde med metallskrap og eksplosiver. Dei menneska som ikkje dør, blir alvorleg lemlesta – og svært traumatiserte. Dei sivile tapa i denne fem år lange krigen er enorme, og etter at Russland starta å bombe Assad sine motstandarar, har talet på sivile tap auka endå meir.

Med IS sitt inntog i Syria sommaren 2014 blei krigsteateret, som det heiter på militært språk, endå mindre oversiktleg. Og brutaliteten fekk nye og ubegripelege dimensjonar. IS kontrollerer no store deler av det nordlege Syria. Våpenarsenalet deira er delvis henta frå amerikanske lager i Irak.

Talet på opprørsgrupper og alliansar er stort og veksande. Og dei internasjonale aktørane som har blanda seg inn i dette mylderet av vald og våpen, fronta av USA og Russland, støttar og bombar kvar sine alliansar. Midt i dette lever det uskuldige og uværna sivile, i ein internasjonal krysseld.

HJELPEARBEIDET

Ulikt dei fleste andre krigar og konflikter, er verdssamfunnet sine evner til å redde liv i denne katastrofen sterkt redusert, fordi Assad ikkje tillet internasjonale hjelpeorganisasjonar og FN-organ, som matvareprogrammet og høgkommisæren

for flyktningar, å kome inn på slagmarka. Difor er humanitære organisasjonar, som Kirkens Nødhjelp, prisgitt det hjelpeapparatet som allereie finst inne i Syria. Den greskortodokse kyrkja (GOPA) i Syria driv ein stort hjelpeorganisasjon, og den kan best samanliknast med Kirkens Bymisjon i Norge. No driv GOPA ein rein naudhjelpsorganisasjon, i eige land. Tilsette og frivillege gjer ein tapper innsats for å berge liv, og hjelpe menneske som har fått sinn og sjel smadra av krig og overgrep. Ortodokse kristne jobbar dag og natt for å hjelpe muslimske brødre og søstre. Skillet som religionar ofte elles kan skape mellom folk og folkegrupper, er bomba bort. Med støtte frå Kirkens Nødhjelp sørger dei for reint vatn for menneske på flukt, deler ut mat, hygieneutstyr og varmeomnar, for å nemne noko. Mange kyssar familien farvel kvar morgon før dei går på jobb; fordi dei veit at dei kanskje ikkje kjem levande heim.

FLYKTINGANE

Hausten 2015 vart verda vekka av eit bilde som kjem til å bli ståande som ikonisk. Tre år gamle Aylan låg med hovudet i sanden på ei strand i Tyrkia. Han var kledd i ei raud t-skjorte, blå shorts, og hadde svarte skinnsko på beina. Pent kledd. Pen gut. Død. Drukna i Middelhavet, på veg til eit betre liv.

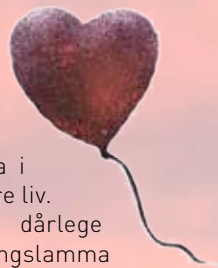
Den vestlege verda sitt dårlege samvit over å ha stått handlingslamma og sett på krigen i Syria, vart avløyst av ein nesten kollektiv europeisk sympati. Den varte ikkje lenge. Gjerder vart sett

opp, piggråd rulla ut, soldatar sette inn. Så kom grensekrollane, brannane på asylmottaka, og nasjonale lover som gir løyve til å konfiskere flyktingane sine verdisaker.

Krigen i Syria har pågått i fem år, utan at verdssamfunnet – det er vi som er verdssamfunnet – har brydd seg nemneverdig. Halvparten av landets innbyggjarar er på flukt. Og først når flyktingane kom på våre dører og ba om hjelp, brydde vi oss. Om oss sjølve. Syrias krigstrøtte folk er, utan å ville det, i ferd med å endre Europa. Flyktnings spørsmålet har blitt ei ny delelinje i norsk politikk, EU er splitta, og ord som «deportasjon» og «konfiskering» er ein del av daglegtalet igjen, for første gong sidan andre verdskrigen.

Midt i dette står desperate menneske som ikkje veit si arme råd, for seg og familien. Nokre fanga i krysselden. Andre i overfylte flyktingeleirar i Syrias naboland. Eller på asylmottak i Norge.

Skulder ved skulder med desse står Kirkens Nødhjelp og våre søsterorganisasjonar langs heile fluktruta. Samla bak eit etisk imperativ: Folk i naud skal ha hjelp!

- Det sterkeste håpssymbolet

Fastetiden er her, en tid der mange forsaker noe til fordel for noe bedre. Lys i regnbuens farger tennes for håp og ettertanke. **TEKST OG FOTO:** Aina Johnsen Rønning

For mer enn ti år siden satt Britt-Arnhild Wigum Lindland og grunnet på fastens budskap, og at festdager som jo påsken er mister sin betydning dersom man glemmer det motsatte – alle hverdager som ikke er mat, drikke og feiring. Resultatet av denne grublingen ble en bok, som raskt ga ideen til Kirkens Nødhjelps fastebønner. I dag tenner mange lys i regnbuens farger og fokuserer på medmenneskelighet og indre verdier.

- Vi har så mye om advent, jul og påske, men lite var skrevet om fastetiden. Som frivillig i Kirkens Nødhjelp kjente jeg godt til regnbuen som fastesymbol. Og med syv uker i fasten fikk jeg en ide til å bruke lys i de samme fargene. Fasten er en vandring mot Jesu oppstandelse påskemorgen, på samme måte som at advent er en vandring mot Jesu fødsel, sier Britt-Arnhild Wigum Lindland.

HVERDAGSMAT

Hun praktiserer forsakelse blant annet ved å fokusere på en annen type mat i fasten. Da går det mye i fisk og vegetarmat. På bloggen «Blåkklokkeveien» gir hun tips til en god fastetid. Som i boken er det å gi til Kirkens Nødhjelp en viktig handling for fasten. Det samme er å så frø som ender opp i blomster og grønnsaker i regnbuefargene.

- Å så frø er også en oppstandelses-handling. Alt som gir liv, peker frem mot påsken. Lys og frø i regnbuens farger er et veldig tydelig håpsteget. Det finnes ikke noe sterkere håpsteget, sier Britt-Arnhild Wigum Lindland.

HÅP AV LYSESTUMPER

Norsk Misjonsselskap i Trondheim så mulighetene i fastelysene til Britt Arnhild. I begynnelsen gikk hun innom lysbutikker for å finne lys i de riktige fargene. Nå er de i produksjon på Knausen Lys, som begynte som et lysstøperi i et gammelt leirsted. Nå produserer 20 frivillige lys for 1,5 millioner kroner - av lysestumper

som samles inn. På gjenbruksstasjonen finner vi fastelysene stilt ut midt i lokalene.

- Lysene er veldig populære. Faktisk er problemet å få inn lysestumper nok, opplyser en frivillig ved gjenbruksbutikken.

SAMLER MENIGHETEN

Også i Klæbu kirke finner vi fastelysene på paradeplass. Sogneprest Toril Stendahl bruker både lysene og fastemateriellet fra Kirkens Nødhjelp aktivt i prekenene.

- Hver søndag i fasten tenner jeg lys, ber fastebønner og forteller ungene hva ukens superhelt-oppgave er. Regnbuen utfordrer oss til å se og sette pris på at folk er forskjellige, og lysene er viktige symboler. Vi har flere sanser enn hørselen, og jeg strever med at gudstjenestene ofte blir for ordrike. Vi klarer ikke å ta inn så mange ord, og det er viktig å bruke andre sanser. Jeg opplever at folk er glade i å tenne lys, sier Stendahl.

DR P E R av tid

For andre år på rad spiller damekoret Viva konsert til inntekt for Kirkens Nødhjelp i fastetiden.

TEKST: Aina Johnsen Rønning **FOTO:** Camilla Nett

- Vi ønsker å berøre publikum på en annen måte, og da passer samarbeidet med Kirkens Nødhjelp godt inn, sier dirigent for koret Ina Cecilie Hjelmervik Olufsen.

Konserten er bygget rundt velkjente tema i Kirkens Nødhjelp, som kvinner, vann og hungersnød. Koret har konkurrert over hele Europa og er et av Norges beste kvinnekor. Foran en konkurranse lette de etter en sang som kunne berøre ekstra sterkt, og fant Famine Song – en sang om hungersnød og mødres kamp.

- Sangen er et rop om hjelp. En mor fletter kurver og synger til barnet sitt, en sang som er en bønn om regn. Jeg skal love deg at det er en sterk sang å synge for et kor på 30 kvinner – de fleste av dem mødre, sier Hjelmervik Olufsen.

SPESIELL OPPLEVELSE

I år som i fjor spilles konserten i Vår Frues Kirke i Trondheim i fastetiden. I tillegg skal Viva og Kirkens Nødhjelp ta den med seg til Stjørdal – og spille

i kirkerommet i det nye kulturhuset der. Det var TV-aksjonen som gjorde damekoret oppmerksom på at deres engasjement for vann og hungersnød passet godt inn til både Kirkens Nødhjelp og fasteaksjonen, og koret tok kontakt med Kirkens Nødhjelps regionskontakt i Trøndelag.

- For Viva blir det litt risikabelt å skulle sette opp noe så stort som denne fastekonserten, med eksterne fortellere, dansere og andre kunstnere. Men, sammen med Kirkens Nødhjelp klarer vi det, sier Hjelmervik Olufsen.

- I fjor fikk vi inn 6000 på konserten, og i år håper vi at mange har hørt om fjorårets konsert og at enda flere møter opp. For oss som var til stede ble det en spesiell opplevelse. Det var som om luften i kirka dirret da koret sang Famine Song, sier Lise Martinussen, regionskontakt i Kirkens Nødhjelp.

5 tett på

Marianne Offernes, menighetspedagog i Rælingen

- **Hvilke nettsider sjekker du jevnlig?**
Facebook, VG.no, Ralingen/kirken.no, Bibel.no, Aftenposten.no og nettbanken
- **Hva leste du sist?**
«Etter deg» av Jojo Moyes
- **En film som har gjort inntrykk?**
«De urørlige»
- **Hva gjør du for å slappe av?**
Leser eller ser på film
- **Hvilken sak engasjerer deg mest?**
At kirken skal fungere på lokalplanet, ikke bli en byråkratisk institusjon hvor alle talentene jobber i administrative stillinger.

5 tett på

Åsmund Offernes, kateket i Rælingen

- **Hvilke nettsider sjekker du jevnlig?**
Facebook, det er jobben min. Dessuten Aftenposten, Bibel.no og Marca.com/RealMadrid
- **Hva leste du sist?**
«Svøm med dem som drukner» av Lars Mytting
- **En film som har gjort inntrykk?**
«The Butler» med Forest Whitaker
- **Hva gjør du for å slappe av?**
Ser på verdens beste fotball fra Spania og verdens beste ishockey fra NHL. Jeg gjør det motsatte av hva Jesus ville gjort: Holder med verdens rikeste klubb, Real Madrid
- **Hvilken sak engasjerer deg mest?**
Å kjempe mot presset om å være perfekt, gjøre alt riktig og ha full kontroll over sitt eget liv. Jeg jobber for å bevare den siste rest av spontanitet og galskap.

Kirkens Nødhjelp Norge rundt

- Kirkens Nødhjelp har ti fast ansatte som bor i de ulike regionene i Norge og som har ansvar for å følge opp det frivillige arbeidet.
- Frivillige i og rundt menigheten jobber lokalt med å inspirere, støtte opp under og organisere arbeidet med de over 1200 aksjonene for Kirkens Nødhjelps arbeid i verden.
- De frivillige har ulik bakgrunn og tilknytning til menigheten; enkelte er prester, diakoner og kateketer, mens andre er engasjerte ildsjeler fra lokalmiljøet.

Gleder seg til fasteaksjonen

Ekteparet Åsmund og Marianne Offernes lar gjerne jobb og fritid gli over i hverandre i håp om mer penger i bøsse under fasteaksjonen.

TEKST: Aina Johnsen Rønning FOTO: Privat

De deler hjem og arbeidsplass i Rælingen på 26. året, men fremdeles gløder det av ekteparet Offernes. Ingen grunn til å bekymre seg for at menigheten og arbeidet med fasteaksjonen skal gå på bekostning av husfreden, forsikrer de.

– Kirka er en veldig god arbeidsgiver. Så lenge alt går bra, får man gjøre stort sett det man har lyst til, sier Åsmund med et smil.

Vi møter dem på inspirasjons-samlingen Kirkens Nødhjelp arrangerer for de frivillige hvert år før fasteaksjonen, like før de skal holde foredrag om hvordan de «snudde skuta» i Rælingen.

– Ofte blir man sittende på hver sin tue i menighetene, der alle får ansvar for «sitt» område. Slik var det også hos oss, men vi fikk snudd det slik at ansvaret for fasteaksjonen hviler på flere. Det ga også økt engasjement, sier Marianne Offernes, menighetspedagog i Rælingen kirkelige fellesråd.

– Vi har jo «gratis» arbeidskraft i konfirmantene, men vi så jo at foreldrene også er en enorm ressurs.

Derfor har vi gått ut og bedt om at 100 konfirmantforeldre stiller opp. Når man bikker over et visst antall, blir det morsomt å delta – og det blir merkeligere å ikke delta enn å delta. Det er ikke ildsjelene vi er ute etter, men vanlige mennesker uten spesielle evner. Vi ville vise at vanlige folk duger. Folk ser det er lett å delta, og det blir en forventning om at alle skal være med, sier kateket Åsmund Offernes.

KURS I BØSSEBÆRING

For å trygge konfirmantforeldrene kjører Marianne og Åsmund rett og slett et kurs i bøssebæring. Ved hjelp av rollespill skal foreldrene ha testet ut ulike scenarier før de ringer på sin første dør. De prøver ut ulike roller, der noen foreldre lukker opp som sure kjerringer, kranglete gubber eller velvillige givere.

– Om man tror man behersker noe, så gjør man det bedre enn om man er usikker. Folk ser at det ikke er lett, men at det er viktig. Dessuten er det veldig holdningsskapende. Neste gang de lukker opp døra for en bøssebærer, tenker de at det jo kunne vært dem selv

som sto der, sier Åsmund Offernes.

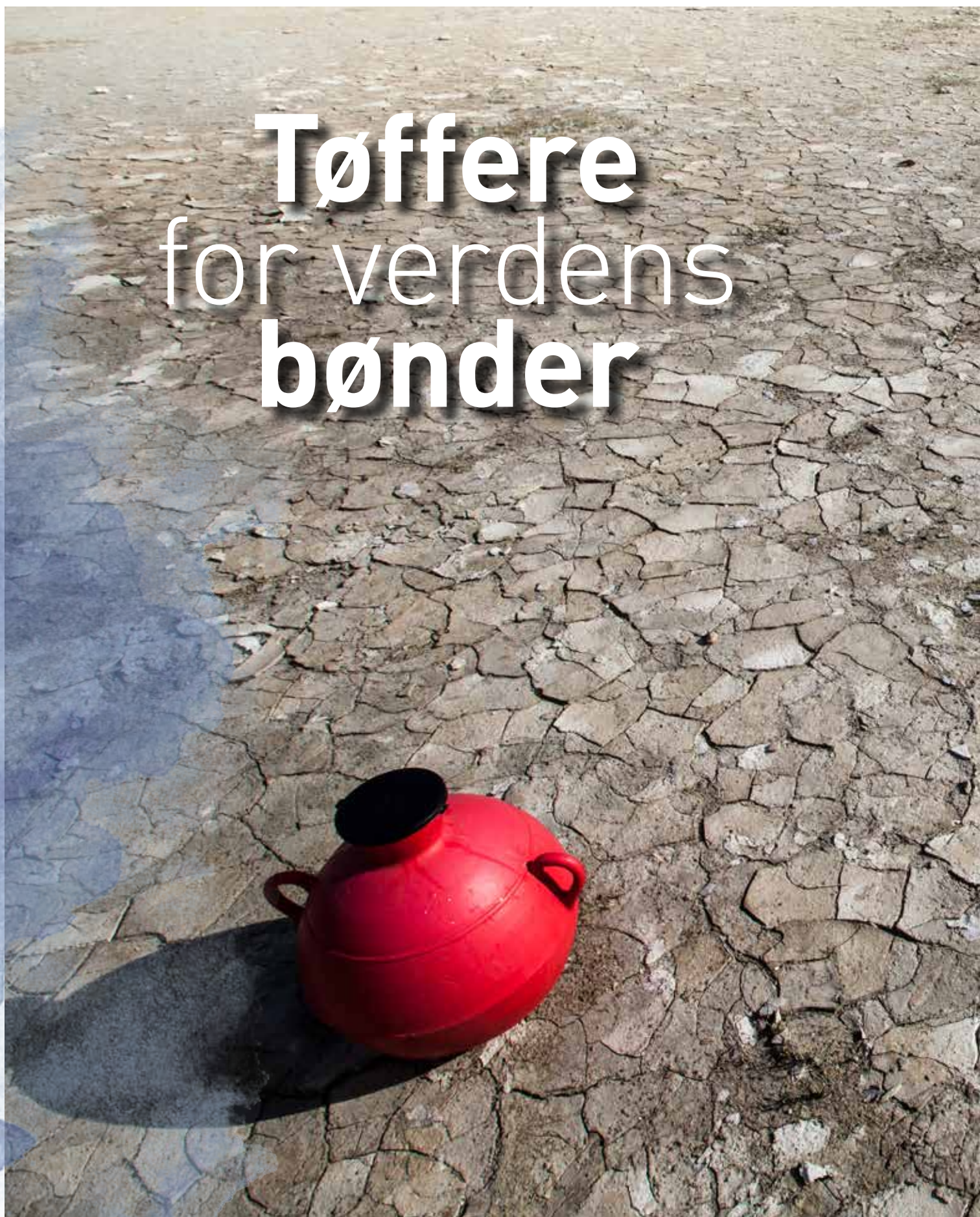
– Vi har også laget noen kort som de skal ha med seg i lomma når de går fra dør til dør, og som de kan ta frem når kulda biter og de har møtt den fjerde sure innbyggeren på rad. På kortet står det noe motiverende som minner dem om hvorfor de ble bøssebærer. Dermed blir det mer sannsynlig at de ringer på neste dør, der det kanskje er penger å hente. Når vi alle husstandene, er det større sannsynlighet for at vi når målet vi har satt oss.

100.000

I fjor nådde menigheten i Rælingen målet om 100.000 innsamlede kroner. I år handler målet om antall bøssebærere. 150 bøssebærere håper man vil innta Rælingen. Åsmund og Marianne deler ut kinobilletter til de som samler inn mest i snitt, og bøssebærerne kan i tillegg håpe på at det ligger «gullbillett» på roden deres.

– Arbeidet med fasteaksjonen gjør foreldrene mer positive til menigheten. For oss er dette en viktig sak og et godt verktøy, sier Åsmund Offernes fornøyd.

Tøffere for verdens bønder

I Etiopia er ti millioner mennesker rammet av tørke. Hvordan henger dette sammen med klimaendringene? TEKST: Ingrid Stolpestad FOTO: Paul Jeffrey/ACT Alliance/Privat

Vi spør Tore Furevik, direktør på Bjerknessenteret for klimaforskning ved Universitetet i Bergen

– *Over ti millioner mennesker er rammet av tørke i Etiopia. Samtidig hører vi at klimaendringene er i gang, og vil gjøre jorda varmere. Er det en sammenheng?*

– Drivhuseffekten gir mer CO₂ i atmosfæren, og det gir oss global oppvarming. Også Etiopia og Øst-Afrika merker økt oppvarming. Samtidig har vi en ekstra kraftig versjon av værphenomenet El Niño i år. Dette er en viktig årsak til tørken i Øst-Afrika.

– *El Niño er jo et fenomen som har skjedd årlig i mange år. Men blir El Niño verre på grunn av klimaendringer?*

– Vi vet ikke om klimaendringene gjør at El Niño blir sterkere. Men El Niño kommer på toppen av de menneskeskapte klimaendringene, og du får begge effektene samtidig: Når du da får en sterk El Niño, som i år, gjør den at effektene av de menneskeskapte klimaendringene mange steder blir enda verre. De naturlige variasjonene som El Niño fører til, føles da heftigere.

– *Mange av verdens fattige er bønder. Vil klimaendringene gjøre livet for dem vanskeligere?*

– Ja. Det meste av maten i verden produseres i Afrika, Asia og deler av Sør-Amerika. I denne matproduserende delen av kloden ser vi en veldig negativ effekt av klimaendringene. Det blir varmere, og noen steder blir det så varmt at plantene ikke tåler det. Når dette kombineres med mindre nedbør eller større variasjoner i hvor mye nedbør som kommer gir det en nesten utelukkende negativ effekt. I FNs siste klimarapport står det mye om effekter av klimaendringer på verdens matvareproduksjon. Og i de aller fleste land er det en negativ effekt, med noen veldig få unntak – som Canada, Nord-Europa og altså Norge, som faktisk vil få bedre forhold for matproduksjon. I noen land vil matproduksjonen bli redusert med hele 20, 30 og kanskje 40 prosent allerede innen 2050.

– *Rammer dette de fattigste mest?*

– Ja. Det tragiske er at dette først og fremst skjer i land med tett befolkning, der mange har dårlig tilgang til mat allerede og dårlig tilgang til vann, som gjør det vanskelig å lage vanningsanlegg. Dermed er de veldig sårbare.

– *Må bønder endre måten de driver på?*

– Jeg har vært lite i Afrika og kjenner derfor ikke til hva folk gjør der, men jeg vet fra Bangladesh at bøndene der gjør mye for å ta høyde for klimaendringene. De endrer til kornsorter som er mer motstandsdyktig mot tørke eller som tåler mer salt, for med stigende havnivå blir inntrenging av saltvann et stadig økende problem. Men blir det for tørt eller varmt, har du ingen kornsorter som kan tåle det nye klimaet. Noen snakker om at det som må til er nye, genmodifiserte sorter som tåler klimaendringene.

– *Dette er vel mange skeptisk til?*

– Ja, da åpner du opp en helt annen debatt om genmodifisert mat i tillegg.

– *Hvordan tenker du som klimaforsker at dette kan løses?*

– De landene som har forårsaket problemene er jo den rike delen av verden, som har hatt stor vekst og

store utslipp. Det er de landene som har økonomi og ressurser til å tilpasse seg klimaet. Den fattige delen av verden har verken bidratt til problemet eller ressurser til å tilpasse seg. For alle de verste konsekvensene av klimaendringene kommer i land i den fattige delen av verden, særlig i Afrika og i Stillehavsregionen.

Derfor har FN og verdens ledere etablert det grønne fondet, som skal sikre pengeoverføring fra den rike til den fattige deler av verden. Ideen her er at det skal gå til klimatilpasning og klimareduserende tiltak i den fattige del av verden. Men det er ikke helt klart hvem som skal finansiere og hvordan.

– *Vi i Kirkens Nødhjelp har tidligere jobbet mye med å øke Norges finansiering til det grønne fondet.*

– Ja, og det er viktig. Det vi kan håpe på er at mange land kan unngå den veien som den vestlige delen av verden har gått, via en tungindustri basert på fossile energikilder med store utslipp av klimagasser. I rike land ser vi nå hvordan utslippene går ned fordi tungindustrien ikke er en sentral del av økonomien og fornybar energi gradvis fases inn. Vi håper at land i Afrika skal kunne gå rett til solenergi, og ikke ta veien om kull, olje og gass.

– *Hvordan henger dette sammen med det som verdens ledere ble enige om i Paris i 2015, da de skrev under på en ny klimaavtale?*

– Klimaavtalen i Paris handler mye om at de fattige landene ikke skal gå via den samme forurensende veien som de rike landene har gått. Det har ikke klimaet råd til, sier Tore Furevik.

Under årets fasteaksjon ber Kirkens Nødhjelp politikerne om at mer av Oljefondet investeres i fornybar energi. Vil du bli med på kampanjen? Send en SMS med kodeord **KLIMA** + ditt navn til **2426**! Da krever du at Oljefondet skal bidra til å løse klimaproblemene - ikke skape dem.

FØRST VAR DET KLEINT, SÅ BLEI DET KOSELIG!

Markus (t.v) og Sondre gjorde det i fjor. Det 40 000 konfirmanter skal gjøre 15. mars. Gå med bøsse for Fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp.

TEKST: Jorunn Strand Askeland FOTO: Privat

Nå blir Markus Giæver Nordbye(16) og Sondre Andreassen Føreland(15,5) fra Rælingen med på Fasteaksjonen for andre gang – som ledere for de andre konfirmantene:

Hvordan var det å gå med bøsse for Kirkens Nødhjelp?

Markus: Jeg synes det var veldig koselig og sosialt å gå. Men det var kaldt så det var litt kjipt før vi fikk startet opp. Men vi fikk informasjon og så Jonnas bøssekole (film om hvordan man IKKE samler inn penger, red.anm.) og den er jo morsom. De fleste var så hyggelige, og mange visste om aksjonen og sa "Ja, dette vil vi støtte!" De som ikke visste om det eller ikke ville støtte var også høflige og takket nei. Så det var rett og slett koselig å samle inn penger for en god sak.

Sondre: Da jeg fikk vite at vi skulle gå med bøsse, syntes jeg ikke det hørtos noe spennende ut. Jeg fikk med meg pappa på det. Det begynte skikkelig pinlig, men etter 10 hus, synes jeg det ble veldig gøy! Pappa var med på hele ruta og synes det

var morsomt at jeg dumma meg ut... men vi samlet inn 1. 120 kroner, og alle gav på ruta vår!

Hva tenker dere om at dette er en del av konfirmantopplæringen?

Markus: Jeg tenker at det er viktig å lære å gi og gjøre noe for andre. Det er en viktig side ved konfirmantopplæringen.

Sondre: Jeg tenker det er veldig bra at ungdommene får kommet seg ut! Og jeg lærte at det som jeg egentlig ikke hadde lyst til blei bra. Og så går det jo til kirka.

Hva blir oppgaven din på fasteaksjonen i år?

Markus: Jeg vil gå med bøsse i år også! Det er fint å gjøre det via kirken. Det gir samhold og Kirkens Nødhjelp er en seriøs aktør – en viktig organisasjon å gå for!

Sondre: I år skal jeg hjelpe til slik lederne våre gjorde i fjor, hjelpe til med oppgaver og informere konfirmantene.

Kjære besteforeldre, diakoner, frivillige, foreldre, kantorer, kapellaner, kateketer, kirketjenere, klokkere, konfirmanter, lillesøstre, onkler, organister, pastorer, småbrødre, sogneprester, tanter, trofaste kirkegjengere, trofaste givere og dere som er troende til litt av hvert!

Kirkens Nødhjelp tilhører hver og én av dere. Og oss alle. Sammen med kirker og menigheter over hele verden fremmer vi menneskeverd, rettferdighet og vern om skaperverket. Hver dag. Sammen redder og beskytter vi liv i katastrofer. Sammen gir vi mennesker som er født på feil side av urettferdigheten, en vei ut av fattigdom. Sammen krever vi en slutt på urettferdigheten som deler mennesker inn i rike og fattige, mektige og avmektige, de ansvarlige for den globale oppvarmingen og de som rammes av klimarelaterte katastrofer. Sammen skal vi gi flere millioner mennesker nye muligheter i 2016!

Fasteaksjonen er vårt største felles løft. Siden 1967 har vi sammen løftet aksjonen til stadig nye høyder. Men vi løfter ikke bare bøsser og innsamlingsresultater. Sammen løfter vi menighetenes internasjonale diakonale engasjement frem i lyset. Sammen løfter vi den verdensvide kirke, vår kristne tro, menneskeverdet og nestekjærligheten. Vi hever stemmene og krever at vår del av oljefondet skal bidra til å løse klimaproblemene – ikke skape dem. Slik får ofrene for tørke, tyfoner, flom og andre katastrofer nye muligheter til å løfte seg selv ut av katastrofen.

Søndag 13. til tirsdag 15. mars løfter vi igjen! Sammen styrker vi innsatsen for at alle som bor i deres nærområde skal få muligheten til å gi til en bøssebærer. Vi vet at nøkkelen til en vellykket aksjon er at hele menigheten løfter i flokk, at foreldre og andre frivillige bærer bøsser sammen med konfirmantene. Og vi vet at vi kan få det til. Sammen.

Tusen takk! Og lykke til!

Hilsen alle oss beredskapsekspertene, brønnborere, changemakere, databaseansvarlige, hygienepromotører, innsamlere, IT-folk, Kirkens Nødhjelp-frivillige, kommunikasjonsrådgivere, ledere, regionskoordinatorer, regnskapsførere, resepsjonister, utviklingspolitiske rådgivere, vanningeniører og økonomer i Kirkens Nødhjelp

Støtt Kirkens Nødhjelps fasteaksjon!

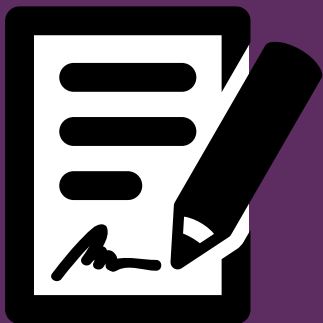
Bli bøssebærer

– kontakt din menighet!

Gi støtte!

Ha kontantene klare når bøssebærerne kommer **13.-15. mars**, benytt konto **1594 22 87493** eller send **GAVE** på sms til **2426** (200,-)!

Skriv under!

Krev at din del av oljefondet bidrar til å løse klimaproblemene - ikke skape dem. Send en sms med kodeord **KLIMA** og ditt navn til **2426**.

– Først og fremst er vi mennesker

Hanna Mollan gjorde Malalas ord til sine egne da hun fortalte om hvordan det er å jobbe med religionsdialog i Pakistan – som kvinne og for en kristen organisasjon.

TEKST: Aina Johnsen Rønning FOTO: Kirkens Nødhjelp.

Som regel er det bare menn til stede når ulike kirker og religiøse ledere fra ulike trossamfunn og organisasjoner møtes til religionsdialog i Pakistan. Kirkens Nødhjelp fått mye oppmerksomhet i Pakistan rundt det tverreligiøse dialogarbeidet. Et arbeid som ikke har vært like enkelt å få til for Hanna Mollan, som både er kvinne og jobber for en kristen diakonal organisasjon. Like fullt har hun fått tilgang til landets viktigste religiøse ledere på nasjonalt nivå.

– Det var det første jeg la merke til. Menn, menn, menn. Hvor var kvinnene? Det var mange menn og store ord og «business as usual» etter at de hadde forlatt dialogen, sier Hanna Mollan, som etter to år med religionsdialog i Pakistan endelig har fått lokket kvinnene på banen. I alle fall noen av dem.

Det er i dag 5 millioner kristne i Pakistan. Mange av dem var lavkastehinduer, hvis forfedre og -mødre konverterte i håp om å komme seg ut av kastesystemet. I dag er det ikke lov for pakistanske muslimer å konvertere, og det er ikke bare enkelt å være kristen i Pakistan.

– Jeg kom til Pakistan noen måneder etter det største angrepet mot kristne i pakistansk historie med et stort terrorangrep mot en kirke. Da ble jeg passe skremt og lurte på hvordan det skulle bli å arbeide for Kirkens Nødhjelp i Pakistan. Fremdeles er det døgnbeskyttelse utenfor de fleste kirker,

enten av politiet eller hæren, sa Mollan da hun holdt foredrag for de frivillige i fasteaksjonen.

FLAGGER IKKE TROEN

På Kirkens Nødhjelps kontor i Pakistan er det også flere kristne ansatte. De forteller om vanskeligheter med å være kristen i Pakistan. Muslimske frisører vil ikke klippe dem, kristne kvinner blir sittende alene på bussen fordi ingen vil sette seg ved siden av dem, og mange opplever å miste nye venner når de forteller om sin kristne tro. Dermed er det mange som tier om religionen sin. Når Kirkens Nødhjelp i Pakistan holder konferanser og møter, bruker de heller ikke det fulle navnet, men bare «NCA» og logoen.

– Alt med navnet vårt er utfordrende i Pakistan. «Norwegian» høres ikke bra ut etter Mohammed-karikaturene, «Church» er i alle fall ikke noe som tolkes positivt i et land der man ikke har lov til å trykke opp bibler, og «Aid» gir pakistanere assosiasjoner til vestlige land som skal fortelle dem hva de skal gjøre, sier Hanna Mollan.

VIKTIG DIALOG

Selv om jobben med religionsdialog er vanskelig, er den viktig, understreker Mollan. Religiøse ledere i Pakistan har stor innflytelse på folks hverdagsliv. Dermed gir det mening å jobbe med dem som opinionsdannere. Kirkens Nødhjelp i Pakistan fokuserer på religiøse minoriteters rettigheter, spesielt kristne

og hinduer. Blant annet gir dagens lovverk ingen ekteskapspapirer om du gifter deg hindu, med de problemene det gir. Kirkens Nødhjelp i Pakistan fokuserer også på toleranse og kontakt mellom religioner. Selv om det ikke er enkelt å skape dialog fra et menneskerettighetsutgangspunkt, påpeker Mollan at det ikke er umulig.

– Det verste man kan være i Pakistan, er ateist. Vi blir tatt bedre imot enn for eksempel Leger uten Grenser og andre ikke-religiøse aktører. Det er ikke mange andre trosbaserte organisasjoner som jobber i partnerskap med religiøse ledere i Pakistan, noe som betyr at vi når også de viktigste og mest innflytelsesrike lederne. Jeg føler det nesten som at jeg bare kan plukke opp telefonen og ringe hvem som helst, og de vil svare og være villige til å møte oss og samarbeide med oss, sier Mollan.

Nå tenker Kirkens Nødhjelp i Pakistan at de skal satse mer på klima, siden det tross alt er en mer nøytral base å samarbeide om for de religiøse aktørene. Symbolhandlinger er dessuten en viktig del av påvirkningsarbeidet.

– Det de religiøse lederne uansett kan bli enige om, er å støtte hverandres religiøse helligdager. Det har en enorm symboleffekt at folk ser at ulike religiøse ledere støtter hverandre. Særlig dersom en kirke eller en moske blir bombet, og de ulike trossamfunnenes ledere drar på besøk til kirken eller moskeen for å vise støtte og å fordømme voldshandlinger, sier Mollan.

GODHETSTYRANNEN

Leder av Bispemøtet, Helga Byfuglien, uttrykker seg sjelden i skarpe ordelag. Hun ble derfor overrasket over at en budsjettkommentar om at man ikke måtte ta fra de fattige for å gi til de fattige, ble parert av en landbruksminister på krigsstien.

TEKST OG FOTO: Aina Johnsen Rønning

«Jeg reagerer på dette godhets-tyranniet som rir det norske samfunnet som en mare», sa Listhaug som et svar på at Helga Byfuglien uttalte til NTB at «De som har minst, skal ikke betale mest. Å kutte i bevilgninger til fattige mennesker og land er etter vår oppfatning uverdige.»

– Noen vil mene at kirken er for konkret og politisk i betydning partipolitisk. Jeg tror en kirke som skal være en del av menneskenes liv, må uttale seg konkret i enkelte saker. Ellers vil vi bare gjenta oss selv i generelle vendinger og ikke være relevant. Men kirken må aldri drive partipolitikk, sier Byfuglien.

– Men, bør egentlig kirken ha noen mening om saker som flyktninger og miljø?

– Kirkens engasjement må alltid ha sitt utspring i de kristne kjerneverdiene som nestekjærlighet, rettferdighet og menneskeverd. Derfor har Bispemøtet uttalt seg både om klimakrisen og flyktningssituasjonen.

– I løpet av året skal kirken for alvor skilles fra staten. Vil dere bli mindre djerne da? Eller mer?

– Vi har vært en tydelig kirke

under ulike regjeringer. Kirkens selvstendighet har vokst fram over år. Dersom vi hadde opplevd at politikere gjorde forsøk på å hindre oss i å være tydelige, ville nok skillet ha kommet før. Det ville vært uutholdelig for oss som kirke, sier Byfuglien.

– Hvordan vil kirkegjengerne merke at kirke og stat skiller lag?

– Kirken, gjennom ulike organer, vil få ansvar for alle ting selv. Nå arbeider vi for gode strukturer og tjenlige rammevilkår. Ifølge Grunnloven skal alle tros- og livssynsorganisasjoner støttes på linje med Den norske kirke. Men med 74 % av befolkningen som medlemmer har vår kirke et særlig samfunnsansvar. Uansett fremtidig finansiering er det viktig at vi har vilkår som gjør at vi kan forbli Norges folkekirke, sier Byfuglien.

I FRONT I KLIMAKAMPEN

I år har vi sett biskop Byfuglien i front i klimakampen, både som klimapilegrim i Trondheim og som appellan i Folkets Klimamarsj. Når vi spør henne om hvorfor kirken engasjerer seg så sterkt for klimasaken, trekker preses pusten dypt og gir oss et foredrag

som strekker seg fra Noah til klimatoppmøtet i Paris.

– Mennesket har et særlig ansvar for å ta vare på skaperverket, både skaperverkets skjønnhet og som vilkår for alt liv på jorden. Det leser vi også i de to skapelsesberetningene i Bibelen, hvor det er tydelig at også mennesket er en del av det Gud har skapt. Men i tillegg er det to andre grunner til at kirken engasjerer seg: Klimakrisen rammer de fattigste hardest – det er dypt urettferdig. Og vår rovdrift på skaperverket truer livet til de som kommer etter oss.

– Det er vanskelig å forholde seg til klimasaken så lenge vi tror at virkningene først kommer senere. Men Paris-avtalen viser at nå tar hele verdenssamfunnet situasjonen på dypeste alvor. Den bekrefter at det haster – NÅ. De nødvendige tiltakene kommer til å koste. De vil påvirke både forbruksmønstret vårt, reisemønstrene våre og de vaner vi har som er forurensende. Vi kan ikke lengre ha en eksponentiell vekst. Derfor er det godt at Paris-avtalen forplikter de som har underskrevet, sier Byfuglien.

– Man kan jo lett bli resignert over

*«Vi kan ikke
lengre ha en
eksponentiell
vekst»*

– HELGA BYFUGLIEN

hvor enorme klimautfordringene er.

– Handlingslammelse i forhold til de globale problemene er den største trusselen. Håpsdimensjonen er viktig. Kirken gir aldri opp håpet om at menneskene har ressurser til å utvikle det beste for menneskeheten. Uten håpet mister vi engasjementet og kraften i det. Å engasjere ungdommen vil være utrolig viktig for fremtiden. Og det er en religiøs driv i dette; jeg tror at Gud alltid vil samvirke med de gode kreftene i menneskeheten, sier Byfuglien.

FØRSTE KVINNELIGE PRESES

Hun har gått opp mange nyestier, både som generalsekretær i Norges KFUK-KFUM, som Norges tredje kvinnelige biskop og nå som første kvinnelige preses (leder av Bispemøtet). Preses ble opprettet som en fast stilling da Byfuglien fikk jobben i 2011 (tidligere gikk jobben på omgang mellom biskopene). Hun har vært en klar stemme for liturgi for likekjønnet vigsel (en sak som antakelig går gjennom i Kirkemøtet i 2016), og hun har markert seg som visepresident i Det Lutherske Verdensforbund. Hele tiden har hun klart det paradokset å være to skritt foran,

samtidig som hun hele tiden har hatt det kirkelige votum bak seg. Hvordan i alle dager har hun klart det?

– Det har ikke jeg fasitsvaret på. Men jeg tror det må være en kombinasjon av mitt teologiske ståsted, mine erfaringer og den jeg fremstår som. Mange vil være kjent med meg gjennom radioandakter og som samlivsspaltist i Vårt Land. Samtidig har jeg jo blitt overrasket over at jeg har tatt de utfordringene jeg har fått. Jeg har ikke fått noen drahjelp av egne ambisjoner eller posisjonering. Jeg har en tung ballast hjemmefra om hva som er viktig i livet. Og det viktige i livet er i alle fall ikke penger, makt og prestisje, men en trygghet i troen på Guds nåde.

KRISTENDOM I BLODET

Ballasten hjemmefra er mye en arv fra moren, som tok seg av seks barn da hun ble enke i ung alder. Byfugliens far var prest og døde da hun var to år. For å brødfø familien tok moren lærerutdanning i voksen alder. I tillegg var hun engasjert i menigheten. Byfuglien beskriver atmosfæren i barndomshjemmet som en «livsbejaende kristendom med stort engasjement, men

med noe religiøs sjenanse». Alle barna ble engasjert i menigheten, til morens store glede. Helga Byfuglien startet i ungdomsklubben og var 18 år da den sosialetiske vekkelsen kom i 1968. Da stod hun på Torgalmenningen i Bergen med plakater og samlet inn penger til Biafra.

– Ungdomsarbeidet i Bergen var stort på den tiden, og Ten-Sing fikk sin oppstart da. Jeg ble leder i ungdomsklubben i menigheten som var knyttet til KFUK-KFUM og fikk mye god ledertrening der. Samtidig var det ikke mange kristne i klassen, og jeg var opptatt av å ikke skille meg ut. Så jeg var på en del klassefester, ja, selv om jeg ikke hadde stor glede av alkohol... Familiehistorien gjorde jo at vi var litt spesielle. Ikke mange hadde en sånn mor som vi hadde, som jobbet og tok seg av seks barn alene, sier Byfuglien.

KRISTENDOM I PRAKSIS

Selv om jobben hennes nå handler mye om å tenke høytravende om åndelige spørsmål, sier hun selv at hun er mest opptatt av kristendom i praksis, både som enkeltpersoner og som fellesskap.

Helga Byfuglien på Olavsdagene i Trondheim, der Klimapilegrim hentet vann fra Olavskilden

Kirkens Nødhjelp arrangerte klimaseilas til klimatoppmøtet i København i desember 2009 sammen med Framtiden i våre hender. Her er biskop Helga Byfuglien, miljø- og utviklingsminister Erik Solheim, samt 1200 deltakere med på seilasens markering på dekk ved ankomst København.

Vi utfordres til å vise nestekjærlighet. Det handler mye om diakoni. Kirkens Nødhjelp har vært viktig for henne siden hun samlet inn penger for Biafra som 18-åring. Som preses sier hun seg stolt over at Den norske kirke har eierskap i Kirkens Nødhjelp.

– Kirkens Nødhjelp er jo den store diakonale organisasjonen som jobber internasjonalt, og som er viktig for at vi som kirke skal kunne utføre vårt diakonale oppdrag. Arbeidet som gjøres er veldig, veldig verdifullt og kommer bare til å bli mer viktig for at kirken skal møte utfordringene i fremtiden. Og kirkens store rikdom og ressurs er frivilligheten. Når det gjelder de store utfordringene som klima og urettferdighet, er det viktig for oss å se at vi har handlingsalternativer. Når vi selv bidrar, tennes og styrkes håpet om endring. Selv symbolhandlinger som klimapilegrim viser at vi er en del av løsningen, at det er håp, sier Byfuglien.

HELGA HAUGLAND BYFUGLIEN

- Født 22. juni 1950 i Bergen
- Fast preses i Bispemøtet i Den norske kirke.
- Kontor i Trondheim, bor utenfor Oslo
- Gift, 3 voksne barn
- Visepresident i det Lutherske Verdensforbundet

Biskopene i Den norske kirke
Fra Bispemøtet
oktober 2015.
Foto: Hege Flo
Øfstaas

BARNAS SILJE MED SANG TIL DEG

– Det er klart barn kan gjøre masse! sier Silje Winje fra NRK Super. Nå har hun og Maria Solheim laget sang til Kirkens Nødhjelp.

TEKST: Aina Johnsen Rønning FOTO: Thomas Olsen

Det er mamma Åse Sirnes Winje som har skrevet teksten til sangen om hvordan man kan plukke ned stjerner og gi dem videre til barn som har det vanskelig og er i ferd med å miste håpet. Men man kan da ikke plukke ned stjerner, Silje?

– Plukke stjerner kan vi ikke, men vi kan gi håp på andre måter. Barn kan gjøre mye for å hjelpe andre barn som har det vanskelig. Bare se på alle barna som lager basarer rundt omkring i hele Norge! Og bor du nær et flyktningmottak, kan du jo dra innom og leke med barna som bor der. Eller du kan ta dem med deg på en fotballtrening, om treneren synes det er greit. Jeg håper vi vil se mange engasjerte barn, sier Silje

BARNESALME

Snart skal sangen gis ut på plate, og til høsten skal Silje og Maria ut og spille sangen rundt omkring i Norge. Klarer du ikke å vente så lenge, kan du be en voksen om å spille sangen på piano for deg. Notene og teksten finner du her i Magasinet. Kanskje får også du ideer om hva du kan gjøre for å hjelpe andre barn?

– Vi sang låten på en lokal dugnad for flyktningene i høst. Da fikk vi ideen om å gi låten til noen som kunne bruke den til noe viktig i en større sammenheng. Vi har begge stor respekt for det arbeidet Kirkens Nødhjelp gjør, så det føttes derfor naturlig å ta kontakt med dem. Vi ville rett og slett gi til de som har det vanskelig. Sangen skiller seg ut fra de andre sangene på plata. Nesten som en barnesalme, sier Maria Solheim.

STJERNA

Melodi: Silje Sirnes Winje/Maria Solheim

Tekst: Åse Sirnes Winje

Eg sko plukka ner ei stjerna,
valgt meg ei eg kunne få
lett på himmelen og fjerna
ei som ingen andre så.
Stjernå sko eg lagt forsiktig
ner i lommå som ein skatt,
og når det var rett og viktig
sko eg fjerna nød og natt.

Ref: La la la

Stjerna skulle lyst for ungen
som var redd og trengte trøst,
som var ensom og var tvungen
til å tåla storm og høst.
Den sko lyst ein veg for alle
så de kunne finne frem,
den sko vær ei mor som kalle,
følg stjerna og kom hjem.

Ref: La la la

Kor:

Finn di stjerna plukk den ner,
for da blir vi blir fler og fler,
barn som danner vennskapsbro,
stjerneskinns for håp og tro

På fasteaksjonen.no/materiell/barn finner du både musikkvideo og kornoter til sangen.

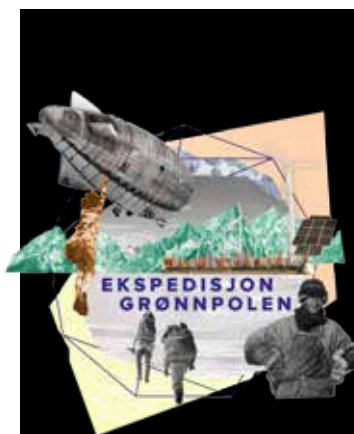
FINN FEM FEIL

På tegningen nederst har fem ting forsvunnet. Klarer du å finne hvilke?

Tusen takk for tegningen Hana (6 år fra Kragerø)

OFTE STILTE SPØRSMÅL TIL CHANGEMAKER

Har Changemaker oppnådd noe?

-JA!

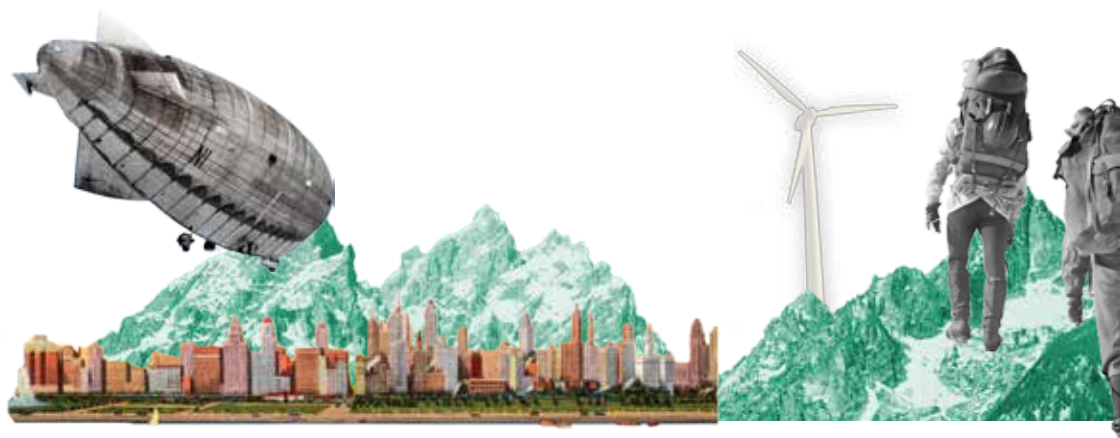
■ I 2013 fikk vi sammen med Kirkens Nødhjelp gjennomslag i ny regjeringsplattform for å investere mer av Oljefondet i fattige land.

■ I 2012 fikk vi finansminister Sigbjørn "Siggy" Johnsen til å jobbe for land-for-land-rapportering for norske selskap for å sikre at selskapene ikke snyter på skatten i fattige land.

■ I 2012 fikk vi gjennomslag for en gjeldsrevisjon og gjennomgang av alle norske lån til utviklingsland. Slik kan vi se om noen av lånene er illegitime og aldri skulle blitt gitt.

HVA GJØR JEG SOM MEDLEM I CHANGEMAKER?

Etter å ha blitt medlem ved å sende SMS "Changemaker Navnet ditt + kontaktnfo" til 2242 (50 kr.), så er det egentlig opp til deg selv. Jo flere medlemmer vi har, jo større påvirkningskraft har vi. Så det er nok å bare betale medlemskontingenten, men om du vil engasjere deg mer, er det enda bedre! Start eller bli med i en lokalgruppe, eller still til valg i et politisk utvalg eller sentralstyret.

TYPISK NORSK Å VÆRE

Alle nordmenn blir født med én million kroner i lomma. Vi er millionærer, uten at de fleste nordmenn er klar over det. Men vi er ikke vanlige millionærer, for vi er nemlig eiere av verdens viktigste million. Våre millioner kan nemlig forandre verden gjennom å løfte verden inn i det grønne skiftet. Det er en unik mulighet som vi ikke må la gå til spille.

Paris-avtalen setter farten mot den grønne

framtid! I desember fikk verden en splittet ny klimaavtale! Paris-avtalen ble vedtatt 12. desember etter to lange uker med intense forhandlinger og flere års arbeid i ryggen. Avtalen er historisk i form av at 196 land har blitt enige om en plan for hvordan vi skal redusere klimagassutslipp og takle klimaendringene globalt. Avtalen ble også overraskende ambisiøs. Målet er at den globale oppvarmingen skal holde seg under to grader og aller helst under 1,5 grader. Men dersom verden skal klare å etterleve ambisjonene i avtalen, krever det handling på hjemmebane. Da må vi bruke vår største mulighet til å skape denne endringen i verden, nemlig Oljefondet. Som eiere av Oljefondet har vi en unik mulighet til å kreve at fondet skal investere mer i fornybar energi.

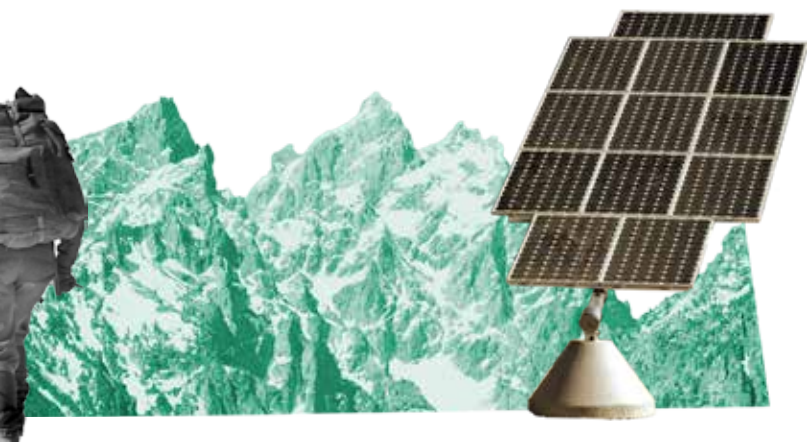
Fossillandet Norge henger etter. Mens land som Kina og India setter nye rekorder for sin satsning på vind- og solenergi, henger Norge

etter. Oljefondet, som er Norges største fotavtrykk i verden, investerer 20 ganger mer i fossil enn fornybar energi. Det har aldri vært investert så mye i fornybar energi målt i både dollar og gigawatt som i 2015, men Europa henger etter med det laveste nivået siden 2006. Dersom Norge mener alvor med å etterleve ambisjonene i Paris-avtalen, må vi snu våre investeringer fra fossil til fornybar energi, og Oljefondet er et naturlig sted å begynne.

Grønt Oljefond.

Helt siden starten av 2000-tallet har Changemaker jobbet for at Oljefondet skal bli mer klimavennlig. Vi har hatt flere seiere underveis, sist i fjor, da Stortinget vedtok at Oljefondet skulle trekke seg ut av kull. Oljefondets langsiktige investeringsperspektiv gjør at det kan ta en større risiko enn andre fond, og derfor har en unik mulighet til å investere i fornybare prosjekter med lang tidshorison. Med andre ord – et grønnere Oljefond betyr en grønnere verden. I desember la ekspertutvalget, en

Changemaker er Kirkens Nødhjelps ungdomsbevegelse som jobber for å endre årsakene til fattigdom og urettferdighet gjennom å påvirke beslutningene til politikere, bedrifter eller enkeltpersoner. Organisasjonen så dagens lys som et prosjekt for å få unge mennesker til å engasjere seg og bli givere til Kirkens Nødhjelp. Det var i 1992, og mottoet var "global gerilja – for deg som tør". I dag har Changemaker ca. 2000 medlemmer i alderen tretten til tretti, fordelt over hele Norge. Changemaker har også søsterbevegelser i andre land, som Finland og Kenya. Hanne Sofie Lindahl er leder i Changemaker. www.changemaker.no

RE MILLIONÆR!

gruppe eksperter nedsatt av Stortinget, fram sin rapport som anbefaler at Oljefondet bør øke sine investeringer i uoterte aksjer. Changemaker ønsker at Stortinget skal benytte seg av dette handlingsrommet til å kreve økte investeringer i fornybar energi. I det uoterte markedet finnes det store fornybare prosjekter som trenger kapital, og som har mulighet til å flytte oss nærmere et lavutslippssamfunn.

Behov for grønn energi. Verden har et enormt stort behov for energi. Særlig fattige land har behov for å øke sitt energiforbruk, men dersom vi skal bidra til å stanse klimakrisen, må disse energikildene være fornybare. Rike land har et historisk ansvar for klimagassutslippene og må derfor ta sin del av regninga. Det grønne skiftet kommer til å skje uansett. Det store spørsmålet er om Norge, gjennom Oljefondet, vil være på vinnerlaget eller taperlaget. Framtiden er fornybar!

Fornybart er lønnsomt! Ikke bare vil det være ekstremt lønnsomt for Oljefondet å investere i fornybar energi på langt sikt, men det vil også være et viktig signal til resten av verden om at vi er villige til å satse på framtidens grønne teknologier. Det vil også vise at vi tar klimaproblemet på alvor, og at vi er med på å hjelpe bedrifter og prosjekter verden over til å utvikle miljøteknologi og finne løsninger på hvordan vi kan begrense klimagassutslipp. Med verdens største statlige investeringsfond som virkemiddel har vi en enorm mulighet til å løfte verden inn i det grønne skiftet. Denne muligheten kan vi ikke la stå ubrukt.

Klimamillionærer er ikke som andre millionærer. Dersom du skriver under på at din million skal investeres i det som løser klimakrisen, og ikke det som skaper den, blir du også klimamillionær. Klimamillionærer ønsker en grønnere og mer bærekraftig verden, og vi ønsker at Norge skal handle. Dersom Oljefondet fortsetter å investere i fossil energi, er det akkurat som å vedde mot Paris-avtalen. Det er elendig politikk! Det grønne skiftet har kommet for å bli, og Oljefondet kan være med å øke tempoet mot framtiden. Men da må vi få med Stortinget på laget. Skriv under på kampanjen, du! Klimamillionærer trengs mer enn noensinne.

Hanne Sofie Lindahl
Hanne Sofie Lindahl
Leder i Changemaker

Andakt

Av Kjetil Aano,
prost i Tungenes prosti,
styremedlem i Kirkens Nødhjelp
og tidligere generalsekretær i
Det Norske Misjonsselskap (NMS).

“Who is that guy?”

Nå er vi midt i fastetida. Det er Kirkens Nødhjelps spesialtid, så å seia. Vi blir utfordra til å omsetja trua vår i etterfølging og handling. Det er alt lenge sidan julas festivitas, der vi feira at Jesus kom, at Gud ikkje blir verande der oppe i sin himmel og lar livet på jorda gå sin skeive gang. I mellomtida har vi gått gjennom openbaringstida, der den eine søndagen etter den andre gir oss nye tilleggsdimensjonar til bilete av han som kom. Kva er det vi har sett?

Vi møter han først gjennom dei vise mennene frå aust – og slik blir det verdensvide perspektivet på hans oppdrag tydeleg. Så blir han så å seia ordinert til si gjerning som den som ber bort synda for oss. Så kjem historiene som viser hans særlege forhold til skaparverket: Han tiltalar Gud som far, 12 år gammal, i tempelet. Han opnar blindes auger, og gjer folk sjåande. Han helbreder ein lam, og fører han tilbake til liv og fellesskap. Han stiller stormen og viser at også naturen er underlagt Guds son.

Og så kulminerer det heile med at han tar med seg sine nære venner på topptur. Og der ser dei samanhengen mellom han som ber verdas synde, som forsonar menneske med Gud, med kvarandre og med seg sjølve – og sitt arbeid som Jesu disiplar i verda. Der fell ting på plass. Dei får eit svar på spørsmålet: Who is that guy? Kanskje skjønar dei ikkje alt. Men dei skjønar nok.

Mot slutten av disney-klassikaren Lion King skjer følgande: Løveungen Simba, som trur han aleine er skuld i all verdens vondskap, møter sin far i speilbiletet i eit tjern. Faren talar til han og seier: “Simba, Hugs kven du er. Du er ein konges son.”

Børa som gjorde at han flykta frå sin identitet, blei tatt frå han. Han fann sin verdi, og så vender han tilbake til verda. Det er hans topptur, og han ser kor øydelagt, ruinert og skamfart verda er – og samtidig ser han kor vakker, velskapt og verdifull den er. Kompisen Timon seier: “Tidens opp-pussingsobjekt, spør du meg”. Nå ser han oppdraget. Den vil han tilføra kjærleik og forsoning.

Nå er det oss Jesus tar med seg på topptur. Slik at vi og kan legga av oss våre bærer og skjona kven who that guy is og kven vi er. Slik at også vi kan sjå kor vakker denne skamferde verda er. Og frimodig arbeida for framgang, fred og forsoning her - med Gud, med kvarandre, og med den naturen som vi er ein del av.

Oslo:

Spilte inn musikkvideo til Kirkens Nødhjelp

■ Artistene Silje Winje og Maria Solheim står bak barnesangen "Stjerna", som vil bli mye brukt i forbindelse med Kirkens Nødhjelps fasteaksjon 2016. I januar møttes de to artistene og unge korsangere fra Soul Children for å spille inn musikkvideo. Den ble laget i samarbeid mellom Kirkens Nødhjelp og kunstnerne Lisbeth Michelsen og Eva Christin Laszka og vil bli mulig å se blant annet på Kirkens Nødhjelps Facebook-side. Sangen passer fint for barnekor, og noter blir lagt ut på www.fasteaksjonen.no. Les mer om "Stjerna" i intervjuet med Silje Winje på barnesidene i dette magasinet.

Eidsfjord:

SuperMus i Eidsfjord

■ Musen Nikodemus ble så inspirert da han så seg selv som superhelt i forrige nummer av Magasinet at han bestemte seg for å bli superhelt. Han satser på å inspirere barnekoret og bibelknøttene med sine små sprell i fastetiden, og han er i full gang med å samle flasker. Han har allerede samlet inn 20 kroner fra kirketjeneren som fant pengene i vaskemaskinen, 50 kroner som en liten bibelknøtt fant ute på parkeringsplassen og kr. 8,50 på flaskeinnsamling. Det er ikke verst på en uke!

Penger til Haydom i Tanzania

■ Diakonhjemmet Sykehus har inngått en samarbeidsavtale med Kirkens Nødhjelp om økonomisk støtte til Haydom Sykehus i Tanzania. Avtalen er på 4 år, med 100.000 kroner årlig, og pengene skal gå til det psykososiale arbeidet med ambulerende tjenester ute i distriktene. - Vi er veldig glade for engasjementet til Diakonhjemmet Sykehus, og det føyer seg inn i en rekke ulike typer samarbeid mellom våre to diakonale institusjoner. Vi jobber sammen for en bedre og mer rettferdig verden, sier Håkon Strøm i Kirkens Nødhjelp.

Stortinget, Oslo:

Erna fikk CD

■ Sølvguttenes troppet i januar opp på Stortinget for å syng «Når båten seiler inn» og dele ut CD til inntekt for Kirkens Nødhjelp til statsminister Erna Solberg, Knut Arild Hareides, Trygve Slagsvold Vedum, Trine Skei Grande, Audun Lysbakken og Bente Thorsen. Med i koret var også Kaja Huuse, Christian Ingebrigtsen, Tore Aas og dirigent for koret Fredrik Heide-Steen. Dermed var det duket for en riktig hyggelig og ikke minst intim minikonserter på Hareides kontor.

- Flyktningkrisen er enda verre nå enn i høst, for nå er det vinter og bare tre grader i vannet. Nå trenger de hjelpen enda mer, sa Tore Aas og ga Erna Solberg en liten bunke CD'er.

- Disse kan du gi til de andre stortingsrepresentantene, la han til.

- Jeg tror jeg skal be dem om å betale for dem, parerte Solberg og lovet å sende inn en SMS til støtte for Kirkens Nødhjelp umiddelbart.

Frivillighetsprisen

■ Hilde Torp fikk årets frivillighetspris for sitt langvarige engasjement for Kirkens Nødhjelp gjennom Sarpsborg menighet. Prisen ble delt ut på Sundvolden, hvor frivillige var samlet for å forberede seg til årets fasteaksjon. Det er syvende gang Kirkens Nødhjelp deler ut en frivillighetspris. – Dette er dama som ikke gir seg i første sving, verken når det gjelder miljøvern eller verdens fattigste, sa Elisabeth Meyer-Eriksen da prisen ble delt ut. Meyer-Eriksen trakk særlig frem måten man i Østfold har klart å samarbeide med moskeene i fylket om fasteaksjonen. Dermed går muslimer rundt med fasteaksjonsbøsser, og kristne hjelper til med moskeenes innsamlingsaksjon. – Dette kom vanvittig overraskende, var kommentaren fra Hilde Torp.

Delte ut millioner

■ Unge Changemakere benyttet anledningen på Inspirasjonshelgen i forkant av fasteaksjonen til å dele ut millioner. Det høstet en god del latter og kommentarer da Kirkens Nødhjelps ungdomsorganisasjon spredte om seg med hjemmesnekrede millionlapper. Målet er å sette fokus på bruken av oljemilliardene. – Mens verden investerte mer i fornybar energi i 2015 enn noensinne, har ikke Europa investert så lite siden 2006. Slaget om økte fornybare investeringer gjennom Oljefondet står nå frem til sommeren. Vi må ta med oss det mobiliserende klimaengasjementet vi hadde før Paris til å presse Stortinget til å vedta å bruke oljemilliardene på en mer klimavennlig måte, sa lederen for Changemaker Hanne Sofie Lindahl. Konfirmantene oppfordres til å be stortingspolitikere om å forvalte «deres» 1,3 millioner i Oljefondet på en miljøvennlig måte. – Klimamillionærer er ikke som andre millionærer, slår Changemaker fast. På bildet ser vi Susanne Pedersen, leder i Sarpsborg Lokalgruppe.

Ny bok med salmer og fortellinger fra diakonien

■ I forbindelse med 125-årsjubileet til Det norske Diakonhjem har Bibelselskapet ved Verbum forlag gitt ut en bok med 52 salmer og fortellinger "fra diakonien", som det heter i tittelen. Boken er strukturert etter de fire diakonale søylene nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet og viser litt av diakoniens bredde. Sammen med hver fortelling står en salme. Noen av salmene er mye brukt innenfor diakonien. Andre er aldri tidligere publisert, men har en tydelig forbindelse til et diakonalt arbeidsfelt. Salmene og fortellingen er samlet av en arbeidsgruppe som har bestått av Anne Kristin Aasmundtveit og Hans-Olav Mørk fra Bibelselskapet, Carl Petter Opsahl fra Kirkens Bymisjon og Sindre Skeie, som er kommunikasjonssjef ved Diakonhjemmet Høgskole. I innledningen sier han at grunnen til at de har valgt tittelen Bli lys er at i begynnelsen var Gud i mørket. Jesus lå en gang i gravens dyp. Men det var i graven Jesus ble reist opp fra de døde. Og det var i tomheten Gud sa: Bli lys. Det er diakoniens oppgave å gå inn i mørket, å våge seg inn i tomheten, inn i det ødelagte og nedbrutte – og alltid være villig til å bli forandret av møtet av møtet med en annen.

Setermoen leir, Troms:

Soldater panter flasker

■ Det er ikke bare Olve som samler inn penger til Kirkens Nødhjelp. Soldater i Setermoen leir har hatt flaskepanting og loddsalg til inntekt for Kirkens Nødhjelps arbeid i Sør-Sudan og har fått inn 5901kr som skal blant annet bidra til vann og prosjekt for mor-barn-helse. Det er soldater knyttet til feltprestijenesten som står bak dette, og innsatsen er knyttet til kapellet i Setermoen leir. Her presteassistentene Eivind Lekang og Rasmus Opedal som kom for å overbringe pengene.

H₂OUR

STENG KRANEN I TO TIMER PÅ **Verdens vanndag 22. mars!**

Vi markerer at vann er en menneskerett, men ingen selvfølge. Fortsatt mangler 663 millioner mennesker tilgang til rent vann. Del dine bilder av den stengte krana, det tomme vannglasset eller det tørre badekaret med emneknaggen **#h2our!**

FN sier at alle mennesker skal ha minst 20 liter rent vann hver dag. I Norge bruker vi mer enn 160 liter vann om dagen. Vi bruker mest på å dusje og skylle ned i do.

Hvert eneste minutt dør tre barn i verden fordi de har blitt syke av skittent vann. Skittent vann tar flere liv enn bilulykker, ville dyr og branner, for eksempel. Heldigvis er det enkelt å passe på at alle barn får rent vann, hvis bare nok bryr seg.

Det er mye mer vann enn tørr bakke på jorda. Men nesten alt vannet er saltvann i havene, og det meste av ferskvannet er frosset ned i isbreer, i permafrost under bakken og i underjordiske vannkilder som det er vanskelig å få tak i. Likevel er det mer enn nok rent vann til alle, men det er urettferdig fordelt.

Vi takker våre annonsører

**GRIP DAGEN
MED MAGEN**

DREAMWORKS
**KUNG FU
PANDA
3**

PÅ KINO 18. MARS

**ALLE
SNAKKER
NORSK**

KungFuPanda.com
#KungFuPanda

PROPERTY OF FOX. PROMOTIONAL USE ONLY. SALE, DUPLICATION OR OTHER TRANSFER OF THIS MATERIAL IS STRICTLY PROHIBITED.

DREAMWORKS
ANIMATION SKINC
Kung Fu Panda 3 © 2016 DreamWorks Animation LLC. All Rights Reserved.

FULL BAKOVERPELS

**ALVIN
OG
GJENGEN™**

I FARTA

PÅ KINO FRA 19. FEBRUAR

**ALLE
SNAKKER
NORSK**

#AlvinFilmen

ALVIN AND THE CHIPMUNKS: THE CHIPPERS AND CHANGELINGS™ & © 2016 BANAMERICA PRODUCTIONS, L.L.C. ALL RIGHTS RESERVED. © 2016 TWENTIETH CENTURY FOX. ALL RIGHTS RESERVED.
PROPERTY OF FOX. PROMOTIONAL USE ONLY. SALE, DUPLICATION OR OTHER TRANSFER OF THIS MATERIAL IS STRICTLY PROHIBITED.

AlvinFilmen.no

REGENCY

20th CENTURY FOX

Vi takker våre annonsører

NORWEGIAN HULL CLUB

EXPECT MORE

NORWEGIAN HULL CLUB
ER EN GLOBALT LEDENDE AKTØR INNEN
MARITIM FORSIKRING

www.norclub.no

Offshore Drilling – Cruise – Renewable Energy

Visit us at: www.fredolsen.no, www.bonheur.net, www.ganger-rolf.com or call: (+47) 22 34 10 00

 Fred. Olsen & Co.

Vi takker våre annonsører

Finance & Accounting | IT | Engineering | HR & Admin

FARMER'S COFFEE

www.farmers.no

BYGGER FREMTIDENS BOLIGER

FilmInfo as

Filmens Hus - Dronningensgt. 16, 0152 Oslo
Telefon: 22 82 24 90 - Telefaks: 22 82 24 99
Bankgiro: 5005.05.91163
Foretaksregisteret NO: 877046532 MVA
post@filmlenx.no

NORWAY DESIGNS

oticon
PEOPLE FIRST

GARANTI®
EIENDOMSMEGLING

vårtland

VEDAL
PROSJEKT

NORGES REDERIFORBUND

Kontor: Rådhusgaten 25
Postadresse: Postboks 1452 Vika, 0116 Oslo
Tlf.: 22 40 15 00. Fax: 22 40 15 15
Internett: www.rederi.no
E-post: post@rederi.no

norganic
ved å ha noe på

Norganic er en
totalleverandør av
økologiske
varer til:

Butikk	Bakeri
Industri	
Storhusholdning	

www.norganic.no | post@norganic.no

Vi takker våre annonsører

PAX FORLAG AS

Birger N. Haug AS www.bnh.no

Høiax®
SYSTEMS

HURUM KRAFT AS

 BASTION FORVALNING AS

FMC BioPolymer

Kilab as
LABORATORIE-UTVIKLING OG SPESIALINNFØRINGER
FMC KONGSBERG
METERING AS...du får mye mer hos

GRUNDIG

**BOHUS
LETO MØBLER AS**

Knut Haugsjå AS
Haugsjå, 3855 TREUNGEN
Sprenning, graving og transport
Besøk vår hjemmeside: haugsjaa.no

 food tech gruppen

COROMATIC AS

 ØKONOMITJENESTER

**NORDAKER
BUNADER**
Steinkargata 29, 4006 Stavanger

 montessoribarnehagen solsikken
montesolino

UGO
ULVESTAD KONFEKSJON A.S.
PRODUKSJON OG SALG AV PROFILERINGSKLEI

 Vestfold
Blomst as
3268 Larvik

FINNS EIENDOM AS

multimaskin as

Brobekkveien 113, 0582 Oslo • Telefon 22 65 79 40 • Telefaks 22 72 44 06

PLESNER-GRUPPEN AS

VAKTMESTERKOMPANIET AS

MOCCAMASTER
HANDMADE
Power and productivity
for a better world™

ABB

EIENDOMSPLAN
Spesialister
på bolig- og næringsutvikling
Tlf. 22 44 41 88

 www.korsbakken.no
KORSBAKKEN
TRADING AS

Budstikka
det bankende hjerte for Asker og Bærum

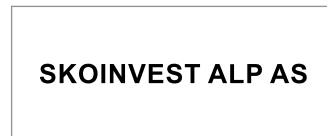

Faroe

Bakeverket

Hasås
TRELAST – BYGGEVAREUTSALG
HØVLERI – OVERFLATEBEHANDLING
3243 Kodal – www.hasas.no

pwc

Vi takker våre annonsører

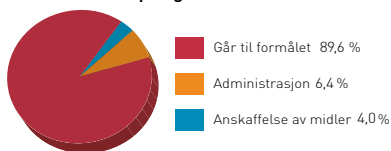

FASTEAKSJONEN 2016 13.-15. MARS

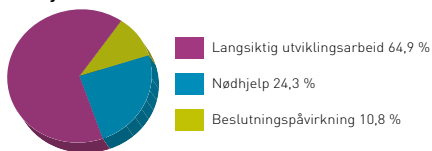
Bli bøssebærer.
Ta kontakt med din
lokale menighet.

Slik bruker vi pengene:

Slik jobber vi:

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Telefonnummer: 22 09 27 00, e-post: nca-oslo@nca.no, internett: www.kirkensnodhjelp.no